

3.3. NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI ATSEVIŠĶIEM IZSTRĀDĀJUMIEM VAI VIELĀM

- 3.3.1.** Ja 3.2. nodaļas A tabulas 6. slejā ir norāde, ka uz vielu vai izstrādājumu attiecas kāds īpašs noteikums, tad šā īpašā noteikuma nozīme un prasības ir šādas:
- 16** Jaunu vai jau eksistējošu sprādzienbīstamu vielu vai izstrādājumu paraugus drīkst pārvadāt saskaņā ar kompetento iestāžu norādījumiem (skatīt 2.2.1.1.3.) tādiem mērķiem kā pārbaudes, klasifikācija, pētniecība un attīstība, kvalitātes kontrole, vai arī kā preču paraugus. Sprādzienbīstamiem paraugiem, kas nav mitrināti vai desensibilizēti, jābūt mazās pakās, kuru svars nepārsniedz 10 kg, kā noteikušas kompetentās iestādes. Mitrinātu vai desensibilizētu sprādzienbīstamu paraugu pakas nedrīkst pārsniegt 25 kg.
 - 23** Kaut gan šī viela ir ugunsnedroša, šāda bīstamība rodas tikai ļoti spēcīgas uguns ietekmē noslēgtās telpās.
 - 32** Uz šo vielu neattiecas *RID* prasības, ja tā ir jebkādā citā formā.
 - 37** Uz šo vielu neattiecas *RID* prasības, ja tā ir pārklāta.
 - 38** Ja šī viela satur ne vairāk kā 0,1% kalcija karbīda, *RID* prasības uz to neattiecas.
 - 39** Ja šī viela satur mazāk nekā 30% vai ne mazāk kā 90% silīcija, *RID* prasības uz to neattiecas.
 - 43** Ja šīs vielas piedāvā pārvadāšanai kā pesticīdus, tās jāpārvadā ar atbilstošu pesticīdu ierakstu un saskaņā ar atbilstošiem pesticīdu pārvadāšanas noteikumiem (skatīt 2.2.61.1.10. līdz 2.2.61.1.11.2.).
 - 45** *RID* prasības neattiecas uz antimona sulfīdiem un oksīdiem, kuri, rēķinot uz kopējo masu, satur ne vairāk kā 0,5% arsēna.
 - 47** *RID* prasības neattiecas uz fericianīdiem un ferocianīdiem.
 - 48** Ja šī viela satur vairāk kā 20% ciānūdeņražskābes, tās pārvadāšana ir aizliegta.
 - 59** Ja šīs vielas satur ne vairāk kā 50% magnija, uz tām neattiecas *RID* prasības.
 - 60** Ja vielas koncentrācija pārsniedz 72%, tās pārvadāšana ir aizliegta.
 - 61** Tehniskajam nosaukumam, kuru izmanto papildus oficiālajam kravas nosaukumam, jābūt ISO plaši pazīstamajam nosaukumam (skatīt arī grozīto ISO 1750:1981 “Pesticīdi un citi agroķīmijas preparāti – plaši pazīstamie nosaukumi”), vai citam nosaukumam, kas minēts PVO “Ieteiktā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības un klasifikācijas vadlīnijas” vai arī aktīvās vielas nosaukumam (skatīt arī 3.1.2.8.1. un 3.1.2.8.1.1. punktu).
 - 62** Ja šī viela satur ne vairāk kā 4% nātrija hidroksīda, *RID* prasības uz to neattiecas.
 - 65** *RID* prasības neattiecas uz ūdeņraža peroksīda ūdens šķīdumu, kas satur mazāk kā 8% ūdeņraža peroksīda.
 - 103** Amonija nitrītu, kā arī neorganisko nitrītu un amonija sāļu maisījumu pārvadāšana ir aizliegta.
 - 105** Nitrocelulozi, kas atbilst ANO nr. 2556 vai ANO nr. 2557 aprakstiem, drīkst klasificēt kā 4.1. klases vielu.

- 113** Ķīmiski nestabilu maisījumu pārvadāšana ir aizliegta.
- 119** Saldējamās iekārtas ietver iekārtas vai citas ierīces, kuras konstruētas īpašiem mērķiem – pārtikas vai citu priekšmetu uzglabāšanai zemā temperatūrā iekārtas iekšējā nodalījumā, un gaisa kondicionēšanas ierīces. *RID* prasības neattiecas uz saldējamām iekārtām un to sastāvdaļām, ja tās satur mazāk kā 12 kg 2. klases 2.2.2.1.3. punktam atbilstošas A vai O grupas gāzes vai mazāk kā 12 litrus amonjakūdens (ANO nr. 2672).
- 122** Papildu bīstamības un ANO numurs (grupas ieraksts) katram šobrīd klasificētam organisko peroksīdu sastāvam (maisījumam) ir norādīts 2.2.52.4. punktā.
- 127** Drīkst izmantot citu inerto materiālu vai inerto materiālu maisījumu, ja šim inertajam materiālam ir identiskas flegmatizējošas īpašības.
- 131** Flegmatizētājai vielai jābūt ievērojami mazāk jutīgai nekā sauss PETN.
- 135** *RID* prasības neattiecas uz dehidratētu dihlorizocianūrskābes nātrija sāli.
- 138** *RID* prasības neattiecas uz p-brombenzilcianīdu.
- 141** *RID* prasības neattiecas uz izstrādājumiem, kuriem ir veikta pietiekama termiskā apstrāde, lai novērstu bīstamību pārvadāšanas laikā.
- 142** *RID* prasības neattiecas uz sojas pupu miltu ekstraktu, kas satur ne vairāk kā 1,5% eļļas un 11% mitruma un kas būtībā nesatur uzliesmojošu šķīdinātāju.
- 144** *RID* prasības neattiecas uz ūdens šķīdumu, kas satur ne vairāk kā 24% spirta (pēc tilpuma).
- 145** *RID* prasības neattiecas uz III iepakojšanas grupas alkoholiskiem dzērieniem, ja tos pārvadā 250 litru vai mazākas ietilpības tvertnēs.
- 152** Šīs vielas klasifikācija var mainīties attiecībā no daļiņu izmēra un iepakojuma, bet robežas nav eksperimentāli noteiktas. Piemērotu klasifikāciju jāveic saskaņā ar 2.2.1. sadaļu.
- 153** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai tad, ja ir eksperimentāli pierādīts, ka vielas saskarē ar ūdeni nav degošas, neparāda tendenci uz pašaiždegšanos un ka gāzu maisījums, kas izdalās, nav uzliesmojošs.
- 162** (Svītrots)
- 163** Ar šo ierakstu nedrīkst pārvadāt vielas, kuras nosaukums ir minēts 3.2. nodaļas A tabulā. Vielas, kuras pārvadā atbilstoši šim ierakstam, drīkst saturēt 20% vai mazāk nitrocelulozes, ja šī nitroceluloze satur ne vairāk kā 12,6% slāpekļa (no sausās masas).
- 168** *RID* prasības neattiecas uz azbestu, kurš ir iekļauts vai saistīts dabīgā vai mākslīgā saistvielā (tādā kā cements, plastmasa, asfalts, sveķi vai minerālūdens) tādā veidā, ka pārvadāšanas laikā nav iespējama nekāda ieelpojamu azbesta šķiedru bīstamu daudzumu atdalīšanās. Tomēr *RID* prasības neattiecas arī uz rūpnieciskiem izstrādājumiem, kas satur azbestu un neatbilst šim noteikumam, ja tie ir tā iepakoti, ka pārvadāšanas laikā nav iespējama nekāda ieelpojamu azbesta šķiedru bīstamu daudzumu izdalīšanās.
- 169** *RID* prasības neattiecas uz ftalskābes anhidrīdu cietā stāvoklī un tetrahidroftalskābes anhidrīdiem, kas satur ne vairāk kā 0,05% maleīnskābes anhidrīda. Ftalskābes anhidrīdu, kurš izkausēts pie temperatūras, kas ir augstāka par uzliesmošanas temperatūru, un kurš satur ne vairāk kā 0,05% maleīnskābes anhidrīda, jāklasificē ar ANO nr. 3256.
- 172** Attiecībā uz radioaktīvu materiālu ar papildu bīstamību:

- a) pakām jābūt apzīmētām ar bīstamības zīmi atbilstoši katrai materiāla radītajai papildus bīstamībai; vagoniem vai lielajiem konteineriem jāpiestiprina attiecīgās transporta bīstamības zīmes atbilstoši piemērojamajiem 5.3.1. sadaļas noteikumiem;
- b) radioaktīvo materiālu jāattiecina uz I, II vai III iepakojšanas grupu, izmantojot 2. daļā norādītos noteikšanas kritērijus atbilstoši dominējošajai papildu bīstamībai.

Aprakstā, kas prasīts 5.4.1.2.5.1. b) apakšpunktā, jāiekļauj šo papildus bīstamību aprakstu (piemēram, “Papildus bīstamība: 3, 6.1.”), to sastāvdaļu nosaukumus, kuras galvenokārt rada šo papildus bīstamību, un, ja tā ir piemērojama, tad arī iepakojšanas grupu. Attiecībā uz iepakojšanu skatīt arī 4.1.9.1.5.

- 177** *RID* prasības neattiecas uz bārija sulfātu.
- 178** Šo apzīmējumu izmanto vienīgi tad, ja 3.2. nodaļas A tabulā nav neviena cita atbilstoša nosaukuma, un tikai ar izcelsmes valsts kompetentas iestādes atļauju (skatīt 2.2.1.1.3.).
- 181** Pakām ar šā tipa vielām jābūt apzīmētām ar bīstamības zīmi atbilstoši 1. paraugam (skatīt 5.2.2.2.2) , ja vien izcelsmes valsts kompetentā iestāde nav atļāvusi iztikt bez šīs zīmes konkrētajam izmantotajam iepakojumam, pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem, kas pierāda, ka vielai konkrētajā iepakojumā neizpaužas sprādzienbīstamas īpašības (skatīt 5.2.2.1.9.).
- 182** Sārmu metālu grupa ietver litiju, nātriju, kāliju, rubīdiju un cēziju.
- 183** Sārmzemju metālu grupa ietver magniju, kalciju, stronciju un bāriju.
- 186** Nosakot amonija nitrāta saturu, visus nitrāta jonus, kuriem maisījumā ir amonija jonu molekulārais ekvivalents, aprēķina kā amonija nitrātu.
- 188** Uz pārvadāšanai piedāvātajiem elementiem un baterijām neattiecas citi *RID* noteikumi, ja šie izstrādājumi atbilst šādiem nosacījumiem:
 - a) litija metāla vai litija sakausējumu elementos litija saturs nepārsniedz 1 g, un litija jonu elementos nominālā ietilpība nepārsniedz 20 Wh (vatstundas);
 - b) litija metāla vai litija sakausējumu baterijās kopējais litija saturs nepārsniedz 2 g, un litija jonu baterijās nominālā ietilpība nepārsniedz 100 Wh (vatstundas). Litija jonu baterijas, uz kurām attiecas šis noteikums, marķē, uz ārējā apvalka norādot nominālo ietilpību vatstundās;
 - c) ir pārbaudīts, ka katra elementa vai baterijas tips atbilst visu “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 38.3. apakšsadaļā norādīto pārbaužu prasībām;
 - d) elementus un baterijas, izņemot gadījumus, kad tie ietverti iekārtās, jāiepako iekšējā iepakojumā, kas pilnībā apņem visu elementu vai bateriju. Elementus un baterijas jāaizsargā pret īssavienojumiem. Tas nozīmē aizsardzību iepakojumā pret saskaršanos ar materiāliem, kas vada elektrību un varētu izraisīt īssavienojumu. Iekšējos iepakojumus jāiepako izturīgos ārējos iepakojumos, kas atbilst 4.1.1.1., 4.1.1.2. un 4.1.1.5. punkta prasībām;
 - e) elementus un baterijas, kas ietverti iekārtās, aizsargā pret bojājumiem un īssavienojumu, un iekārtu jāaprīko ar efektīviem līdzekļiem netīšas aktivēšanas novēršanai. Ja baterijas ir ietvertas iekārtā, iekārtu jāiepako izturīgā ārējā iepakojumā, kurš izveidots no atbilstoša materiāla ar

atbilstošu izturību un kura konstrukcija atbilst iepakojuma ietilpībai un paredzētajam izmantojumam, izņemot gadījumu, kad līdzvērtīgu aizsardzību baterijai nodrošina iekārta, kurā tā ir ietverta;

- f) izņemot pakas, kurās ir tabletes veida baterijas, kas ietvertas iekārtā (ieskaitot shēmplates), vai ne vairāk kā četri iekārtā ietverti elementi vai ne vairāk kā divas iekārtā ietvertas baterijas, katru paku jāmarķē šādi:
 - i) ar norādi, ka pakā ir attiecīgi “litija metāla” vai “litija jonu” elementi vai baterijas;
 - ii) ar norādi, ka ar paku jārīkojas uzmanīgi un ka pakas sabojāšanas gadījumā pastāv uzliesmošanas risks;
 - iii) ar norādi, ka pakas sabojāšanas gadījumā ir jāveic īpaši pasākumi, tostarp pārbaude, un nepieciešamības gadījumā – atkārtota iepakošana, un
 - iv) ar telefona numuru sīkākas informācijas iegūšanai;
- g) katram sūtījumam, kurā ir viena vai vairākas pakas, kas marķētas atbilstoši f) punktam, jāpievieno dokumentāciju, kas ietver:
 - i) norādi, ka pakā ir attiecīgi “litija metāla” vai “litija jonu” elementi vai baterijas;
 - ii) norādi, ka ar paku jārīkojas uzmanīgi un ka pakas sabojāšanas gadījumā pastāv uzliesmošanas risks;
 - iii) norādi, ka pakas sabojāšanas gadījumā ir jāveic īpaši pasākumi, tostarp pārbaude un nepieciešamības gadījumā atkārtota iepakošana, un
 - iv) telefona numuru sīkākas informācijas iegūšanai;
- h) izņemot gadījumus, kad baterijas ir ietvertas iekārtā, ikvienai pakai jāspēj izturēt krišanas pārbaude no 1,2 m augstuma jebkurā virzienā bez tajā esošo elementu vai bateriju bojājumiem, bez tādas satura pārvietošanās, kas pieļautu bateriju (vai elementu) savstarpēju saskaršanos, un bez satura izbiršanas, un
- i) izņemot gadījumus, kad baterijas ir ietvertas iekārtā vai iepakotas kopā ar iekārtu, paku bruto svars nedrīkst pārsniegt 30 kg.

“Litija saturs”, kā tas lietots šeit iepriekš un visur *RID* tekstā, nozīmē litija masu litija metāla vai litija sakausējuma elementa anodā.

Lai atvieglotu šādu bateriju pārvadāšanu, izmantojot konkrētus pārvadājumu režīmus, un lai padarītu iespējamās dažādas reaģēšanas darbības ārkārtas gadījumos, pastāv atsevišķi ieraksti litija metāla baterijām un litija jonu baterijām.

- 190** Aerosolu izsmidzinātājiem ir jābūt aprīkoti ar aizsardzību pret nejaušu noplūdi. *RID* prasības neattiecas uz aerosoliem, kuru ietilpība nepārsniedz 50 ml un kuri satur tikai netoksiskus komponentus.
- 191** *RID* prasības neattiecas uz mazām tvertnēm, kuru ietilpība nepārsniedz 50 ml un kuras satur tikai netoksiskus komponentus.
- 194** ANO numurs (grupas ieraksts) katrai šobrīd klasificētai pašreaģējošajai vielai ir norādīts 2.2.41.4. punktā.
- 196** Maisījumus drīkst pārvadāt ar šo ierakstu, ja tie laboratorijas pārbaudēs nedetonē kavitācijas stāvoklī un arī neuzliesmo, ja tos karsē slēgtā vidē, un tiem nepiemīt sprādzienbīstamība. Maisījumiem jābūt arī termiski stabiliem (t.i., 50 kg pakai PST jābūt 60°C vai augstākai). Maisījumus, kas neatbilst

šiem kritērijiem, jāpārvadā saskaņā ar 5.2. klases noteikumiem (skatīt 2.2.52.4.).

- 198** Nitrocelulozes šķīdumus ar ne vairāk par 20% nitrocelulozes atkarībā no konkrētā gadījuma drīkst pārvadāt kā krāsu, parfimērijas izstrādājumus vai tipogrāfijas krāsu (skatīt ANO nr. 1210, 1263, 1266, 3066, 3469 un 3470).
- 199** Svina savienojumus, ja vien tie neatbilst kritērijiem, lai tos iekļautu citā klasē, uzskata par nešķīstošiem un uz tiem neattiecas *RID* prasības, ja, tos sajaucot ar 0,07M sālsskābi attiecībā 1:1000 un maisot vienu stundu 23°C±2°C temperatūrā, šķīdība ir 5% vai mazāk (skatīt ISO 3711:1990 "Svina hromāta pigmenti un svina hromāta – molibdāta pigmenti. Specifikācijas un pārbaudes metodes").
- 201** Šķiltavām un šķiltavu uzpildītājiem jāatbilst tās valsts noteikumiem, kurā tie piepildīti. Tiem jābūt nodrošinātiem ar aizsardzību pret nejaušu noplūdi. Gāzes šķidrā fāze nedrīkst pārsniegt 85% no tvertnes ietilpības 15°C temperatūrā. Tvertnēm, ieskaitot slēģelementus, jāspēj izturēt iekšējo spiedienu, kas vienāds ar divkārtu sašķidrinātas gāzes spiedienu 55°C temperatūrā. Vārstu mehānismiem un aizdedzināšanas ierīcēm jābūt droši noslēgtām, aizlīmētām ar lentu vai citādi nostiprinātām vai izveidotām tā, lai novērstu satura aizdegšanos vai noplūdi pārvadājuma laikā. Šķiltavās nedrīkst būt vairāk kā 10 g sašķidrinātās naftas gāzes. Šķiltavu uzpildītajos nedrīkst būt vairāk kā 65 g sašķidrinātās naftas gāzes.
- PIEZĪME.** Attiecībā uz atsevišķi savāktām izlietotām šķiltavām skatīt 3.3. nodaļas 654. īpašo noteikumu.
- 203** Šo ierakstu nedrīkst izmantot šķidriem polihlorbifeniliem (ANO nr. 2315) un cietiem polihlorbifeniliem (ANO nr. 3432).
- 204** (Svītrots)
- 205** Šo ierakstu nedrīkst izmantot ANO nr. 3155 pentahlorfenolam.
- 207** Polimēru granulas un formēšanas sastāvdaļas var būt no polistirola, polimetilmetakrilāta vai cita polimēru materiāla.
- 208** *RID* prasības neattiecas uz tādas preču šķiras kalcija nitrāta mēslojumu, kas sastāv galvenokārt no dubultsāls (kalcija nitrāts un amonija nitrāts), kura satur ne vairāk kā 10% amonija nitrāta un vismaz 12% kristalizācijas ūdens.
- 210** Augu, dzīvnieku vai bakteriālas izcelsmes toksīnus, kuri satur infekciozas vielas vai infekciozu vielu toksīnus, jāklasificē 6.2. klasē.
- 215** Šis ieraksts attiecas tikai uz tehniski tīrām vielām vai uz maisījumiem, kas iegūti no tām, ar PST augstāku par 75°C, un tādējādi tas neattiecas uz maisījumiem, kuri ir pašreaģējoši (pašreaģējošo vielu gadījumā skatīt 2.2.41.4.).
- RID* prasības neattiecas uz viendabīgiem maisījumiem, kas satur ne vairāk kā 35% azodikarbonamīda pēc masas un vismaz 65% inertas vielas, ja vien tie neatbilst citu klašu kritērijiem.
- 216** Cietu vielu, uz kurām neattiecas *RID* prasības, un uzliesmojošu šķidrumu maisījumus drīkst pārvadāt ar šo ierakstu bez 4.1. klases klasifikācijas kritēriju piemērošanas, ja ir nodrošināts, ka vielas iekraušanas laikā un laikā, kamēr iepakojums, vagoni vai konteineri ir slēgti, nav novērojams brīvs šķidrums. *RID* prasības neattiecas uz noslēgtām pakām un izstrādājumiem, kurās ir mazāk nekā 10 ml II un III iepakojuma grupas uzliesmojošu šķidrumu, kas absorbēti cietā materiālā, ja ir nodrošināts, ka pakā vai izstrādājumā nav brīvs šķidrums.

- 217** Cietu vielu, uz kurām neattiecas *RID* prasības, un toksisku šķidrumu maisījumus, drīkst pārvadāt ar šo ierakstu bez 6.1. klases klasifikācijas kritēriju piemērošanas, ja ir nodrošināts, ka vielas iekraušanas laikā un laikā, kamēr iepakojums, vagoni vai konteineri ir slēgti, nav novērojams brīvs šķidrums. Šo ierakstu nedrīkst izmantot cietām vielām, kuras satur I iepakojuma grupas šķidrumu.
- 218** Cietu vielu, uz kurām neattiecas *RID* prasības, un korozīvu šķidrumu maisījumus drīkst pārvadāt ar šo ierakstu bez 8. klases klasifikācijas kritēriju piemērošanas, ja ir nodrošināts, ka vielas iekraušanas laikā un laikā, kamēr iepakojums, vagoni vai konteineri ir slēgti, nav novērojams brīvs šķidrums.
- 219** Uz ģenētiski modificētiem mikroorganismiem (GMMO) un ģenētiski modificētiem organismiem (GMO), kas iepakoti un marķēti saskaņā ar 4.1.4.1.punkta iepakojuma instrukciju P904, neattiecas nekādi citi *RID* nosacījumi.
- Ja GMMO vai GMO atbilst kritērijiem iekļaušanai 6.1. vai 6.2. klasē (skatīt 2.2.61.1. un 2.2.62.1.), piemērojami *RID* nosacījumi, kas attiecas uz toksisku vielu vai infekciozu vielu pārvadāšanu.
- 220** Iekavās tūlīt aiz oficiālā kravas nosaukuma jānorāda tikai šā šķidruma vai maisījuma sastāvdaļas – uzliesmojošā šķidruma tehnisko nosaukumu.
- 221** Šim ierakstam atbilstošas vielas nedrīkst būt I iepakojuma grupas vielas.
- 222** Vielai jāpaliek šķidrā parastos pārvadāšanas apstākļos, ja vien nav eksperimentāli pierādīts, ka vielas jutība sasalušā stāvoklī nav augstāka kā šķidrā stāvoklī. Tā nedrīkst sasalt pie temperatūras, kas ir augstāka par – 15°C.
- 225** Neizmainot klasifikāciju par 2. klases 2.2.2.1.3. punktam atbilstošām A vai O grupas gāzēm, ugunsdzēsamajos aparātos, uz kuriem attiecas šis ieraksts, var būt iemontētas aktivēšanas patronas (patronas mehānismu iedarbināšanai ar 1.4C vai 1.4S klasifikācijas kodu), ja kopējais ātri sadegošo sprādzienbīstamo vielu daudzums katrā ugunsdzēsamajā aparātā nepārsniedz 3,2 g.
- 226** *RID* prasības neattiecas uz šīs vielas maisījumiem, kas satur ne mazāk kā 30% negaistošu, neuzliesmojošu flegmatizētāju.
- 227** Ja flegmatizēšanai izmanto ūdeni un neorganisku inerti materiālu, urīnvielas nitrāta saturs nedrīkst pārsniegt 75% (pēc masas) un “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas”, I daļas 1.sērijas a) tipa pārbaužu laikā nedrīkst izpausties maisījuma sprādzienbīstamība.
- 228** Maisījumus, kas neatbilst uzliesmojošo gāzu kritērijiem (skatīt 2.2.2.1.5.), jāpārvadā kā ANO nr. 3163.
- 230** Šis ieraksts piemērojams elementiem un baterijām, kas satur litiju jebkurā formā, ietverot litija polimēru un litija jonu elementus un baterijas.
- Litija elementus un baterijas drīkst pārvadāt ar šo ierakstu, ja tie atbilst šādiem noteikumiem:
- ir pārbaudīts, ka katrs elementa vai baterijas tips atbilst visu „Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 38.3. apakšsadaļā paredzēto pārbaužu prasībām;
 - katrā elementā vai baterijā ir ierīkota drošības ventilācijas ierīce, vai arī tie ir konstruēti tā, ka parastos pārvadāšanas apstākļos tiek novērsta pārplīšana;

- c) katrs elements vai baterija ir aprīkota ar efektīviem līdzekļiem ārējo īssavienojumu novēršanai;
- d) katra baterija, kas satur elementus vai paralēlā slēgumā savienotu elementu komplektus, ir aprīkota ar nepieciešamiem līdzekļiem bīstamu pretēja virziena strāvas plūsmu novēršanai (piemēram, diodes, drošinātāji, u. c.).
- 235** Šo ierakstu attiecinā uz izstrādājumiem, kuros ir 1. klases sprādzienbīstamas vielas un kuros drīkst būt arī citu klašu bīstamās kravas. Šos izstrādājumus izmanto kā transportlīdzekļu dzīvības glābšanas drošības spilvenu gāzģeneratorus vai drošības spilvenu moduļus, vai drošības jostu nospriegotājus.
- 236** Poliestera sveķu komplekti sastāv no diviem komponentiem – pamatmateriāla (3. klase, II vai III iepakojuma grupa) un aktivatora (organiskais peroksīds). Organiskajam peroksīdam jāatbilst D, E vai F tipam un jābūt tādām, kam nav nepieciešama temperatūras kontrole. Iepakojuma grupai, ko nosaka pamatmateriālam saskaņā ar 3. klases kritērijiem, jābūt II vai III. Ierobežoto daudzumu, kas norādīts 3.2. nodaļas A tabulas 7. a) slejā, nosaka pēc pamatmateriāla daudzuma.
- 237** Membrānu filtri, tostarp papīra separatori, pārklājuma vai oderējuma materiāli, utt., kuri ir klāt pārvadājuma laikā, nedrīkst palielināt detonāciju, kā tas ir pārbaudīts ar vienu no pārbaudēm, kuras aprakstītas “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmātā”, I daļas, 1. a) pārbaužu sērijā.
- Papildus tam, pamatojoties uz piemērotu degšanas ātruma pārbaužu rezultātiem, ņemot vērā “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1. apakšdaļas standarta pārbaudes, kompetentā iestāde drīkst noteikt, ka uz nitrocelulozes membrānu filtriem tādā formā, kādā tie tiks pārvadāti, neattiecas prasības, kas noteiktas 4.1. klases uzliesmojošām cietām vielām.
- 238** a) Drīkst uzskatīt, ka no baterijas ir noņēmus drošas, ja tās spēj izturēt turpmāk aprakstītos vibrācijas un spiediena starpības pārbaudes bez bateriju šķidruma noņēmus.
- Vibrācijas pārbaude:** Bateriju stingri piestiprina pie vibrācijas mašīnas platformas un pieliek vienkāršu harmonisku svārstību ar 0,8 mm amplitūdu (maksimālā kopējā novirze 1,6 mm). Frekvenci maina ar pakāpi 1 Hz/min robežās no 10 Hz līdz 55Hz. Pilnīgs cikls frekvenču diapazona pieauguma un sekojošas samazināšanās secībā ilgst 95 ± 5 minūtēs katrai baterijai katrā stiprinājuma pozīcijā (vibrācijas virzienā). Bateriju pārbauda trijās savstarpēji perpendikulārās stiprinājuma pozīcijās (ietverot pārbaudes pozīcijā ar piepildīšanas un ventilācijas atverēm, ja tādas ir, uz leju) vienādā laika periodā.
- Spiediena starpības pārbaude:** Pēc vibrācijas pārbaudes bateriju sešas stundas tur $24^{\circ}\text{C} \pm 4^{\circ}\text{C}$ temperatūrā pazeminātā apkārtējā spiedienā, lai spiediena starpība sasniegtu vismaz 88 kPa. Bateriju pārbauda trijās savstarpēji perpendikulārās pozīcijās (ietverot pārbaudes pozīcijā ar piepildīšanas un ventilācijas atverēm, ja tādas ir, uz leju) vismaz sešas stundas katrā pozīcijā.
- b) Uz noņēmus drošām baterijām *RID* prasības neattiecas, ja 55°C temperatūrā elektrolīts nenoplūdis no ieplaisājuša vai pārplēsta korpusa un nav brīva šķidruma noņēmus un ja laikā, kad baterijas ir iepakotas pārvadāšanai, to spaiļes ir aizsargātas no īssavienojumiem.
- 239** Baterijās vai elementos nedrīkst būt citas bīstamās vielas, kas nav nātrijs, sērs un/vai polisulfīdi. Baterijas vai elementus nedrīkst nodot pārvadāšanai

tādā temperatūrā, kad baterijā vai elementā parādās šķidr elementārais nātrijs, ja vien tas nav atļauts ar nosacījumiem, kādus noteikusi izcelsmes valsts kompetentā iestāde. Ja izcelsmes valsts nav *RID* Līgumslēdzēja valsts, tad apstiprinājums un pārvadāšanas nosacījumi jāatzīst pirmās *RID* Līgumslēdzējas valsts kompetentajai iestādei, ko sasniedz pārvadājums.

Elementiem jābūt hermētiski slēgtam metāla apvalkam, kas pilnīgi norobežo bīstamās vielas un kas ir tā konstruēts un noslēgts, ka parastos pārvadāšanas apstākļos novērš bīstamo vielu noplūdi.

Baterijām jāsatāv no elementiem, kas ir droši nostiprināti un pilnībā aizsargāti ar metāla apvalku, kurš ir konstruēts un noslēgts tā, ka parastos pārvadāšanas apstākļos novērš bīstamo vielu noplūdi.

- 241** Maisījumus jāsatāvo tā, ka tie pārvadāšanas laikā paliktu homogēni un nenoslāņojas. *RID* prasības neattiecas uz maisījumiem ar zemu nitrocelulozes saturu, kuriem neizpaužas bīstamas īpašības, pārbaudot to spēju detonēt, ātri uzliesmot vai eksplodēt, karsējot noteiktos apstākļos, kā tas noteikts “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 1. a), 2. b) un 2. c) pārbaužu sērijās, kā arī tā nav uzliesmojoša cieta viela saskaņā ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” III daļas 33.2.1.4. apakšsadaļas 1. pārbaudi (daļiņas, ja nepieciešams, sasmalcina un izsijā līdz izmēriem, kas mazāki par 1,25 mm).
- 242** *RID* prasības neattiecas uz sēru, ja tas ir īpašā formā (piemēram, granulas, lodītes, tabletes vai pārslas).
- 243** Benzīnu, ko paredzēts izmantot dzirksteļaiždedzes dzinējos (piemēram, automobiļos, stacionārajos dzinējos un citos dzinējos), jāietver šajā ierakstā neatkarīgi no gaistamības novirzēm.
- 244** Šis ieraksts aptver, piemēram, alumīnija atkritumus, alumīnija sārņus, izlietotus katodus, izlietotu krāšņu ieklājumu un alumīnija sāļu sārņus.
- 247** Ja to pārvadāšana ir daļa no ražošanas procesa, alkoholiskos dzērienus, kas satur vairāk kā 24%, bet ne vairāk kā 70% spirta (pēc tilpuma), drīkst pārvadāt koka mucās, kuru ietilpība pārsniedz 250 litrus, bet nepārsniedz 500 litrus un kuras atbilst 4.1.1.sadaļas vispārējām prasībām, ievērojot šādus nosacījumus:
- a) pirms piepildīšanas koka mucas jāpārbauda un jānoblīvē;
 - b) jāatstāj pietiekošs nepiepildīts tilpums (ne mazāk par 3%), lai atļautu šķidrumam izplesties;
 - c) koka mucas jāpārvadā ar spundes atverēm uz augšu;
 - d) koka mucas jāpārvadā konteineros, kas atbilst *CSC* prasībām. Katru koka mucu jānostiprina speciālā karkasā un jānoķīlē ar atbilstošiem līdzekļiem, lai pārvadāšanas laikā novērstu jebkādu tās izkustēšanos no vietas.
- 249** *RID* prasības neattiecas uz ferocēriju, kas stabilizēts pret koroziju, ar minimālo dzelzs saturu - 10%.
- 250** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai ķīmisko vielu paraugiem, kuri ņemti analīzēm saistībā ar Konvencijas par ķīmisko ieroču izstrādāšanas, ražošanas, glabāšanas un izmantošanas aizliegšanu un to iznīcināšanu ieviešanu. Šā ieraksta vielu pārvadāšanai jānotiek saskaņā ar uzraudzības un aizsardzības procedūru ķēdi, ko nosaka Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācija.

Ķīmiskās vielas paraugu drīkst pārvadāt vienīgi tad, ja iepriekš ir iegūta kompetentās iestādes vai Ķīmisko ieroču aizliegšanas organizācijas ģenerāldirektora atļauja un paraugs atbilst šādiem noteikumiem:

- a) tas ir iepakots saskaņā ar *ICAO* Tehnisko instrukciju 633. iepakšanas instrukciju (skatīt Papildinājuma S-3-8 tabulu); un
- b) pārvadāšanas laikā pārvadājuma dokumentam ir pievienota transportēšanas atļaujas kopija, kurā norādīti daudzuma ierobežojumi un iepakšanas noteikumi.

251 Ierakstu “ĶĪMISKAIS KOMPLEKTS” vai “PIRMĀS PALĪDZĪBAS KOMPLEKTS” ir paredzēts izmantot kastēm, kārbām utt., kurās nelielos daudzumos ir dažādas bīstamas kravas, ko izmanto, piemēram, medicīniskiem, analītiskiem vai pārbaudes, vai remonta mērķiem. Šādos komplektos nedrīkst būt bīstamās kravas, kurām 3.2. nodaļas A tabulas 7. slejā ir norādīts daudzums „0”.

Sastāvdaļas nedrīkst bīstami reaģēt savā starpā (skatīt “bīstamas reakcijas” 1.2.1.sadaļā). Kopējais bīstamo kravu daudzums katrā komplektā nedrīkst pārsniegt vai nu 1 litru vai 1 kg. Visam komplektam kopumā jānosaka iepakšanas grupu, kas atbilst visstingrākajai jebkurai atsevišķai komplektā ietilpstošai vielai atbilstošai iepakšanas grupai.

RID prasības neattiecas uz komplektiem, kas atrodas vagonos pirmās palīdzības sniegšanai vai ekspluatācijas nolūkos.

Ķīmiskos komplektus vai pirmās palīdzības komplektus, kuros ir bīstamās kravas iekšējos iepakojumos, kas nepārsniedz 3.2. nodaļas A tabulas 7.a slejā norādīto ierobežoto daudzumu atsevišķām vielām, drīkst pārvadāt saskaņā ar 3.4. nodaļas prasībām.

252 Ja ir nodrošināts, ka amonija nitrāts paliek šķīdumā visā pārvadāšanas laikā, tad uz amonija nitrāta ūdens šķīdumu koncentrācijā, kura nepārsniedz 80% un kurā nav vairāk kā 0,2% degoša materiāla, *RID* prasības neattiecas.

266 Ja viela satur mazāk spirta, ūdens vai flegmatizētāja nekā noteikts, to nedrīkst pārvadāt, ja vien to īpaši nav atļāvusi kompetentā iestāde (skatīt 2.2.1.1.).

267 Visas C tipa sprāgstvielas, kas satur hlorātus, jānodala no sprādzienbīstamām vielām, kas satur amonija nitrātu vai citus amonija sāļus.

270 Uzskata, ka 5.1. klases neorganisku cietu nitrātu ūdens šķīdumi neatbilst 5.1. klases kritērijiem, ja vielas koncentrācija šķīdumā pie minimālās temperatūras, kāda iespējama pārvadāšanas laikā, nav lielāka par 80% no piesātinājuma robežas.

271 Laktozi vai glikozi, vai līdzīgus materiālus drīkst izmantot kā flegmatizētājus ar noteikumu, ka viela pēc masas satur ne mazāk kā 90% flegmatizētāja. Pamatojoties uz 6. c) pārbaužu sēriju, kas pēc “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 16. sadaļas veikta vismaz trim pārvadājumam sagatavotām pakām, kompetentā iestāde drīkst atļaut šos maisījumus klasificēt 4.1. klasē. *RID* prasības neattiecas uz maisījumiem, kas pēc masas satur vismaz 98% flegmatizētāja. Pakas ar maisījumiem, kas satur ne mazāk kā 90% (pēc masas) flegmatizētāja, nav jāapzīmē ar 6.1. parauga bīstamības zīmi.

272 Šo vielu nedrīkst pārvadāt saskaņā ar 4.1. klases noteikumiem (skatīt ANO nr. 0143), ja vien to īpaši nav atļāvusi kompetentā iestāde.

273 Manebs vai maneba preparāti, kas ir stabilizēti pret pašsakaršanu, nav jāklasificē 4.2. klasē, ja eksperimentāli var pierādīt, ka vielas kubā ar

tilpumu 1 m³ nenotiek pašuzliesmošana un ka temperatūra parauga centrā nepārsniedz 200°C, ja paraugu iztur 24 stundas temperatūrā, kas nav mazāka par 75°C±2°C.

- 274** Piemēro 3.1.2.8. punkta noteikumus.
- 278** Šīs vielas klasificē un pārvadā tikai tad, ja ir kompetentas iestādes atļauja, kas izsniegta, pamatojoties uz rezultātiem, kuri iegūti, veicot “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 6. c) sērijas un 2. sērijas pārbaudes pakām, kas sagatavotas pārvadāšanai (skatīt 2.2.1.1.). Kompetentā iestāde nosaka iepakošanas grupu, pamatojoties uz 2.2.3. sadaļas kritērijiem un 6. c) sērijas pārbaudē izmantoto paku tipu.
- 279** Vielu attiecina uz šo klasifikācijas vai iepakošanas grupu, pamatojoties drīzāk uz cilvēku pieredzi nekā uz striktu *RID* klasifikācijas kritēriju piemērošanu.
- 280** Šis ieraksts attiecas uz izstrādājumiem, kurus izmanto kā transportlīdzekļu dzīvības glābšanas drošības spilvenu gāzģeneratorus vai drošības spilvenu moduļus, vai drošības jostu nospriegotājus un kuri satur 1. klases bīstamās kravas vai citu klašu bīstamās kravas, un tad, ja tos pārvadā sastāvdaļu veidā, un šos izstrādājumus pirms pārvadāšanas pārbaudot ar “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 6. c) pārbaužu sēriju, ierīce nav eksplodējusi, ierīces apvalks vai spiedieniekārta nav sabrukusi un nav izsviešanas vai termiskas iedarbības bīstamības, kas varētu ievērojami kavēt ugunsdzēsības vai citus glābšanas pasākumus tiešā tuvumā.
- 282** (Svītrots)
- 283** *RID* prasības neattiecas uz gāzi saturošiem izstrādājumiem, kurus ir paredzēts izmantot kā amortizatorus, ietverot triecienenerģiju absorbējošas ierīces vai pneimatiskas atsperes, ja:
- katra izstrādājuma gāzes ietilpība nepārsniedz 1,6 litrus un pildījuma spiediens nepārsniedz 280 bārus, turklāt ietilpības (litros) reizinājums ar pildījuma spiedienu (bāros) nepārsniedz 80 (piemēram, 0,5 litri gāzes ietilpība un 160 bāri pildījuma spiediens, 1 litrs gāzes ietilpība un 80 bāri pildījuma spiediens, 1,6 litri gāzes ietilpība un 50 bāri pildījuma spiediens, 0,28 litri gāzes ietilpība un 280 bāri pildījuma spiediens);
 - katra izstrādājuma minimālais plīšanas spiediens ir 4 reizes lielāks par pildījuma spiedienu 20°C temperatūrā izstrādājumiem, kuru gāzes ietilpība nepārsniedz 0,5 litrus, un 5 reizes lielāks par pildījuma spiedienu izstrādājumiem, kuru gāzes ietilpība ir lielāka par 0,5 litriem;
 - katrs izstrādājums ir izgatavots no materiāla, kurš pie tā sagraušanas nesadalās fragmentos;
 - katrs izstrādājums ir izgatavots atbilstīgi kvalitātes nodrošināšanas standartam, kas ir pieņemams kompetentajai iestādei; un
 - konstrukcijas tipam ir veikta ugunsizturības pārbaude, kas pierāda, ka izstrādājuma spiediens samazinās ar liesmās kūstošu drošinātāju vai citu spiediena samazināšanas ierīču palīdzību, tādējādi izstrādājums nedrīkst sadalīties fragmentos vai patvaļīgi pārvietoties reaktīvo spēku iedarbībā.
- Skatīt arī 1.1.3.2. punkta d) apakšpunktu par aprīkojumu ko izmanto transportlīdzekļa darbībai.
- 284** Ķīmiskajam skābekļa ģeneratoram kas satur oksidējošas vielas, jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- a) ģeneratoru, kuram ir sprādzienbīstama iedarbināšanas ierīce, ar šo ierakstu pārvadā tikai tad, ja tas ir izslēgts no 1. klases saskaņā ar piezīmi pie 2.2.1.1.1. punkta b) apakšpunkta;
 - b) neiepakots ģenerators stāvoklī, kādā visvairāk iespējami bojājumi, spēj izturēt krišanas pārbaudi no 1,8 m augstuma uz cietas, neelastīgas, plakanas un horizontālas virsmas bez satura zudumiem un bez ierīces iedarbināšanas;
 - c) ja ģenerators ir aprīkots ar iedarbināšanas ierīci, tad tai ir vismaz divi droši līdzekļi, kā novērst nejaušu iedarbināšanu.
- 286** Nitrocelulozes membrānu filtri, kas attiecas uz šo ierakstu, nav pakļauti *RID* prasībām, ja, katra filtra masa nepārsniedz 0,5 g un ja tie ir atsevišķi iekļauti kādā izstrādājumā vai noslēgtā pakā.
- 288** Šīs vielas nedrīkst tikt klasificētas un pārvadātas, ja vien to nav atļāvusi kompetentā iestāde, pamatojoties uz “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 6. c) un 2. pārbaužu sēriju, ko veic pārvadāšanai sagatavotām pakām (skatīt 2.2.1.1.), rezultātiem.
- 289** *RID* prasības neattiecas uz drošības spilvenu gāzģeneratoriem, drošības spilvenu moduļiem un drošības jostu nospriegotājiem, kas ir iemontēti transportlīdzekļos vai tādos pabeigtos transportlīdzekļu mezgļos kā stūres statņi, durvju paneļi, sēdekļi utt.
- 290** Ja šis radioaktīvais materiāls atbilst citu klašu definīcijām un kritērijiem, kā definēts 2. daļā, to jāklasificē šādi:
- a) ja viela atbilst 3.5.nodaļas kritērijiem attiecībā uz bīstamām vielām atbrīvotos daudzumos, iepakojumiem jābūt saskaņā ar 3.5.2.sadaļu un jāatbilst 3.5.3.sadaļā paredzētajām pārbaudes prasībām. Visas citas radioaktīvam materiālam izņēmuma pakās piemērojamās prasības, kā tas ir norādīts 1.7.1.5.punktā, jāpiemēro bez atsauces uz to citu klasi:
 - b) ja daudzums pārsniedz 3.5.1.2.punktā noteiktos ierobežojumus, vielu jāklasificē saskaņā ar dominējošo papildu bīstamību. Pārvadājuma dokumentā vielu jāapraksta ar tai citai klasei piemērojamo ANO nr. un oficiālo kravas nosaukumu, papildinātu ar nosaukumu, kāds attiecināms uz radioaktīvo materiālu izņēmuma paku saskaņā ar 3.2.nodaļas A tabulas 2.sleju, un vielu jāpārvadā saskaņā ar tam ANO nr. piemērojamajiem nosacījumiem. Pārvadājuma dokumentā norādāmās informācijas piemērs ir šāds:
 „UN 1993, Uzliesmojošs šķidrums, c.n.p. (etanola un toluola maisījums), Radioaktīvs materiāls, izņēmuma paka – ierobežots materiāla daudzums, 3, PG II”.
 Turklāt, jāpiemēro 2.2.7.2.4.1.punkta prasības;
 - c) ierobežotos daudzumos iepakotu bīstamo vielu pārvadāšanas nosacījumus, kas norādīti 3.4.nodaļā, nedrīkst piemērot vielām, kuras klasificētas saskaņā ar b) apakšpunktu;
 - d) ja viela atbilst īpašajam noteikumam, kas atbrīvo šo vielu no visiem tās citas klases bīstamo kravu nosacījumiem, to jāklasificē saskaņā ar attiecināmo 7.klases ANO nr., un jāpiemēro visus 1.7.1.5.punkta nosacījumus.
- 291** Uzliesmojošām, sašķidrinātām gāzēm jāatrodas saldējamo iekārtu sastāvdaļās. Šīs sastāvdaļas jākonstruē un jāpārbauda ar spiedienu, kas vismaz trīsreiz pārsniedz iekārtas darba spiedienu. Saldējamās iekārtas jākonstruē un jāizgatavo tā, lai tās varētu saturēt sašķidrinātu gāzi un novērst

risku, ka spiedienu saglabājošās sastāvdaļas parastos pārvadāšanas apstākļos varētu plaisāt vai pārplīst. Ja saldējamās iekārtas un to sastāvdaļas satur mazāk nekā 12 kg gāzes, tad *RID* prasības uz tām neattiecas.

292 (*Svītrots*)

293 Sērkokociņiem piemēro šādas definīcijas:

- a) degļa sērkokociņi ir sērkokociņi, kuru galviņas ir sagatavotas no aizdedzinoša maisījuma, kas ir jutīgs pret berzi, un pirotehniska maisījuma, kas deg ar mazu liesmu vai bez liesmas, bet ar intensīvu siltumu;
- b) drošie sērkokociņi ir sērkokociņi, kas ir salikti kastītēs, grāmatiņās vai kartītēs vai arī pievienoti tām, un ko var aizdedzināt ar berzi tikai pret sagatavotu virsmu;
- c) visur aizdedzināmie sērkokociņi ir sērkokociņi, kurus var aizdedzināt ar berzi pret cietu virsmu;
- d) vaska sērkokociņi ir sērkokociņi, kurus var aizdedzināt ar berzi kā pret sagatavotu virsmu, tā arī pret cietu virsmu.

295 Baterijas nav atsevišķi jāmarķē un jāapzīmē, ja uz paliktņa ir atbilstošs marķējums un zīme.

296 Šie ieraksti attiecas uz tādiem dzīvības glābšanas līdzekļiem kā glābšanas plosti, individuālās peldierīces un automātiski piepūšamie trapi. ANO nr. 2990 attiecas uz automātiski piepūšamajiem glābšanas līdzekļiem, bet ANO nr. 3072 attiecas uz dzīvības glābšanas līdzekļiem, kas nav automātiski piepūšami. Dzīvības glābšanas līdzekļos drīkst iekļaut:

- a) signālierīces (1. klase), kurās var iekļaut dūmu un gaismas signālraķetes, kas iepakotas iepakojumos, kuri neļauj tās nejauši aktivizēt;
- b) tikai ANO nr. 2990 gadījumā patronas mehānismu iedarbināšanai (1.4. apakšgrupas, S savietojamības grupa), kuras var iemontēt automātiskās piepūšanas mehānisma vajadzībām ar noteikumu, ka sprādzienbīstamo vielu daudzums uz vienu ierīci nepārsniedz 3,2 g;
- c) 2. klases saspīestas gāzes, kas saskaņā ar 2.2.2.1.3. punktu atbilst A vai O grupai;
- d) elektriskās akumulatoru baterijas (8. klase) un litija baterijas (9. klase);
- e) pirmās palīdzības vai remonta komplektus, kuros bīstamās kravas ir nelielos daudzumos (piemēram, 3., 4.1., 5.2., 8. vai 9. klases vielas); vai
- f) „visur aizdedzināmos” sērkokociņus, kuri ir iepakojumos, kas novērš to nejaušas aktivēšanas iespējas.

298 (*Svītrots*)

300 Zivju miltus vai zivju atgriezumus nav atļauts iekraut, ja to temperatūra iekraušanas laikā pārsniedz 35 °C vai ir par 5 °C augstāka par apkārtējās vides temperatūru, izvēloties to temperatūru, kura no abām minētajām temperatūrām ir augstāka.

302 Uz fumigētām kravas transporta vienībām, kas nesatur citas bīstamās vielas, attiecas tikai 5.5.2.sadaļas noteikumi.

303 Tvertnēm klasifikācijas kodi jāpiešķir, pamatojoties uz tajā esošo gāzi vai gāzu maisījumu, kas jāveic saskaņā ar 2.2.2. sadaļas noteikumiem.

- 304** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai neaktivizētu bateriju pārvadāšanai, kuras satur sausu kālija hidroksīdu un kuras paredzētas aktivizēšanai pirms izmantošanas, atsevišķiem elementiem pievienojot atbilstošu ūdens daudzumu.
- 305** Uz šīm vielām *RID* prasības neattiecas, ja to koncentrācija nav lielāka par 50 mg/kg.
- 306** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai vielām, kurām nepiemīt 1. klases sprādzienbīstamība, kas noteikta veicot pārbaudi saskaņā ar 1. un 2. pārbaudzi sērijām 1. klasei (skatīt “Pārbaudzi un kritēriju rokasgrāmata”, I daļa).
- 307** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai viendabīgiem maisījumiem, kas satur amonija nitrātu kā galveno sastāvdaļu šādās sastāva robežās:
- a) ne mazāk kā 90% amonija nitrāta ar ne vairāk kā 0,2% kopējā degošā/organiskā materiāla, kas aprēķināts kā ogleklis un kam pievienotais materiāls, ja tāds ir vispār, ir neorganisks un inerts attiecībā pret amonija nitrātu; vai
 - b) mazāk kā 90%, bet vairāk kā 70% amonija nitrāta maisījumā ar citiem neorganiskiem materiāliem vai vairāk kā 80%, bet mazāk kā 90% amonija nitrāta maisījumā ar kalcija karbonātu un/vai dolomītu un/vai kalcija sulfāta minerālu un ne vairāk kā 0,4% kopējā degošā/organiskā materiāla, kas aprēķināts kā ogleklis; vai
 - c) slāpekļa mēslojums, kura pamatā ir amonija nitrāts un kurš satur amonija nitrāta un amonija sulfāta maisījumu ar vairāk kā 45%, bet mazāk kā 70% amonija nitrāta un ne vairāk kā 0,4% kopējā degošā/organiskā materiāla, kas aprēķināts kā ogleklis, tādā veidā, ka amonija nitrāta un amonija sulfāta procentuālo sastāvu summa pārsniedz 70%.
- 309** Šis ieraksts attiecas uz nejutīgām emulsijām, suspensijām un gēliem, kas sastāv galvenokārt no amonija nitrāta un degvielas maisījuma un ir paredzētas E tipa sprāgstvielu ražošanai tikai pēc papildu apstrādes, pirms izmantošanas.
- Emulsiju maisījumam parasti ir šāds sastāvs: 60 – 85% amonija nitrāta, 5 – 30% ūdens, 2 – 8% degvielas, 0,5 – 4% emulgatora, 0 – 10% šķīstošu liesmu slāpējošu vielu un tehniski piemaisījumi. Daļu amonija nitrāta drīkst aizstāt ar citiem neorganiskiem nitrātu sāļiem.
- Suspensiju un gēlu maisījumam parasti ir šāds sastāvs: 60 – 85% amonija nitrāta, 0 – 5% nātrija vai kālija perhlorāta, 0 – 17% heksamīnnitrāta vai monometilamīna nitrāta, 5 – 30% ūdens, 2 – 15% degvielas, 0,5 – 4% biezinātāji, 0 – 10% šķīstošu liesmu slāpējošu vielu un tehniski piemaisījumi. Daļu amonija nitrāta drīkst aizstāt ar citiem neorganiskiem nitrātu sāļiem.
- Šīm vielām jāiztur pārbaudes no “Pārbaudzi un kritēriju rokasgrāmata” I daļas 18. sadaļas 8. pārbaudzi sērijas un jāsaņem kompetentās iestādes apstiprinājums.
- 310** “Pārbaudzi un kritēriju rokasgrāmata” 38.3. apakšsadaļas pārbaudes prasības neattiecas ne uz ražošanas partiju, kurā ir ne vairāk kā 100 baterijas un elementi, ne uz bateriju un elementu eksperimentāliem prototipiem, kad šos prototipus pārvadā pārbaudzi veikšanai, ja:

- a) elementus un baterijas pārvadā ārējā iepakojumā, kas ir metāla, plastmasas vai saplākšņa muca vai metāla, plastmasas vai koka kaste un kas atbilst I iepakojuma grupas kritērijiem; un
 - b) katrs elements un baterija ir atsevišķā iekšējā iepakojumā, kas atrodas ārējā iepakojuma iekšpusē un kam apkārt ir nedegošs un elektrisko strāvu nevadošs amortizācijas materiāls.
- 311** vielas ar šo ierakstu drīkst pārvadāt tikai tad, ja kompetentā iestāde to ir apstiprinājusi, pamatojoties uz attiecīgajiem pārbaužu rezultātiem atbilstīgi “Pārbaužu un kritēriju rokasgrāmata” I daļai. Iepakojumam jānodrošina, ka atšķaidītāja procentuālais daudzums jebkurā brīdī pārvadāšanas laikā nesamazinās vairāk par to līmeni, kas norādīts kompetentās iestādes apstiprinājumā.
- 313** (Svītrots)
- 314** a) Šīm vielām ir tendence uz eksotermisko sadalīšanos paaugstinātā temperatūrā. Sadalīšanos var ierosināt siltums vai piemaisījumi (piemēram, metāla pulveri (dzelzs, mangāns, kobalts, magnijs) un to savienojumi);
 - b) Pārvadāšanas laikā šīs vielas jāpasargā no tiešas saules gaismas ietekmes un visiem siltuma avotiem un jānovieto pietiekami ventilējamās vietās.
- 315** Šo ierakstu nedrīkst izmantot 6.1. klases vielām, kuras atbilst 2.2.61.1.8. punktā aprakstītajiem I iepakojuma grupas inhalācijas toksicitātes kritērijiem.
- 316** Šis ieraksts attiecas tikai uz sausu kalcija hipohlorītu, kad to pārvadā nedrūpošu tablešu formā.
- 317** “Skaldmateriāls izņēmumu robežās” attiecas tikai uz tām pakām, kas atbilst 6.4.11.2. punktam.
- 318** Dokumentācijas vajadzībām oficiālo kravas nosaukumu jāpapildina ar tehnisko nosaukumu (skatīt 3.1.2.8.). Ja pārvadājamās infekciozās vielas nav zināmas, bet iespējams, ka tās atbilst kritērijiem par iekļaušanu A kategorijā un attiecināšanu uz ANO nr. 2814 vai 2900, tad pārvadājuma dokumentā iekavās aiz oficiālā kravas nosaukuma jāieraksta vārdus “iespējamā A kategorijas infekciozā viela”.
- 319** Uz iepakotām vielām un pakām, kuras ir marķētas atbilstoši iepakojuma instrukcijai P650, nekādas citas RID prasības neattiecas.
- 320** (Svītrots)
- 321** Šīs uzglabāšanas sistēmas vienmēr jāuzskata par tādām, kurās atrodas ūdeņradis.
- 322** Ja šādas kravas tiek pārvadātas nedrūpošu tablešu veidā, tās attiecinā uz III iepakojuma grupu.
- 323** (Rezervēts)
- 324** Šī viela ir jāstabilizē, ja tās koncentrācija nepārsniedz 99%.
- 325** Urāna heksafluorīda, kas nav skaldmateriāls vai ir skaldmateriāls izņēmumu robežās, gadījumā, materiālam piešķir ANO nr. 2978.
- 326** Urāna heksafluorīda skaldmateriāla gadījumā materiālam piešķir ANO nr. 2977.
- 327** Izmantotos aerosolus, kas nosūtīti saskaņā ar 5.4.1.1.3. punktu, drīkst pārvadāt ar šo ierakstu atkārtotas apstrādes vai apglabāšanas nolūkos. Tie

nav jāaizsargā pret nejaušu noplūdi ar nosacījumu, ka tiek veikti pasākumi, lai nepieļautu bīstamu spiediena palielināšanos un bīstamas atmosfēras veidošanos. Izmantotos aerosolus, kas nenoplūst vai nav nopietni deformēti, jāiepako saskaņā ar iepakšanas instrukciju P003 un īpašo noteikumu PP87 vai saskaņā ar iepakšanas instrukciju LP02 un īpašo iepakšanas noteikumu L2. Noplūstošus vai nopietni deformētus aerosolus jāpārvadā glābšanas iepakojumos ar nosacījumu, ka tiek veikti atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka bīstami nepalielinās spiediens.

PIEZĪME. Jūras pārvadājumos izmantotos aerosolus nedrīkst pārvadāt slēgtos konteineros.

- 328** Šis ieraksts attiecas uz degvielas elementa kasetēm, tostarp kasetēm, kas ietvertas iekārtās vai iepakotas kopā ar iekārtām. Degvielas elementa kasetes, kas ir ietvertas vai iebūvētas degvielas elementu sistēmā, uzskata par ietvertām iekārtās. Degvielas elementa kasete ir izstrādājums, kurā uzglabā degvielu novadīšanai uz degvielas elementu(-iem) caur vārstu, kas regulē degvielas ievadīšanu degvielas elementā. Degvielas elementa kasetes, tostarp kasetes, kas ietvertas iekārtā, konstruē un izgatavo tā, lai parastos pārvadājumu apstākļos novērstu degvielas noplūdi.

Degvielas elementa kasešu konstrukciju tipiem, kuros par degvielu izmanto šķidrums, bez noplūdes rašanās ir jāiztur spiediena pārbaude ar manometrisko spiedienu 100 kPa.

Izņemot degvielas elementa kasetes, kurās ir ūdeņradis metāla hidrīdā un kurām ir jāatbilst 339. īpašajam noteikumam, katram degvielas elementa kasešu tipam bez satura zuduma ir jāiztur krišanas pārbaude no 1,2 m augstuma pret cietu virsmu tādā orientācijā, kas nodrošina vislielāko varbūtību, ka ietvēruma sistēma tiktu bojāta.

- 329** (*Rezervēts*)
- 330** (*Svītrots*)
- 331** (*Rezervēts*)
- 332** *RID* prasības neattiecas uz magnija nitrāta heksahidrātu.
- 333** Etanola un benzīna maisījumus, ko paredzēts izmantot dzirksteļaiždedzes dzinējos (piemēram, automobiļos, stacionārajos dzinējos un citos dzinējos), ietver šajā ierakstā neatkarīgi no gaistamības atšķirībām.
- 334** Degvielas elementa kasetēs drīkst būt aktivators, ja šāds aktivators ir aprīkots ar diviem neatkarīgiem līdzekļiem, kas novērš neparedzētu tā samaisīšanos ar degvielu pārvadāšanas laikā.
- 335** Cietu vielu, uz kurām neattiecas *RID* prasības, maisījumus ar videi bīstamiem šķidrums vai cietām vielām jāklasificē ar ANO nr. 3077, un tos drīkst pārvadāt saskaņā ar šim ierakstam izvirzītajām prasībām, ja ir nodrošināts, ka nav redzams brīvs šķidrums vielas iekraušanas laikā vai laikā, kad iepakojums, vagoni vai konteineri ir slēgti. Visiem vagoniem vai konteineriem, ja tos izmanto šādu vielu beztaras pārvadājumiem, ir jābūt necaurīdīgiem. Ja maisījuma iekraušanas laikā vai laikā, kad iepakojums, vagoni, vai konteineri ir slēgti, ir redzams brīvs šķidrums, maisījumu jāklasificē kā vielu ar ANO nr. 3082. *RID* prasības neattiecas uz hermētiskām pakām un izstrādājumiem, kuros ir mazāk par 10 ml videi bīstama šķidruma, kas absorbēts cietā vielā un nav brīva šķidruma, vai kuros ir mazāk par 10 g videi bīstamas cietas vielas.
- 336** Ja to pārvadā gaisa transportā, nedegoša cieta LSA-II vai LSA-III materiāla atsevišķas pakas aktivitāte nedrīkst būt lielāka par 3000 A₂.

- 337** B(U) un B(M) pakās, ja tās pārvadā gaisa transportā, aktivitāte nedrīkst pārsniegt šādas vērtības:
- mazdispersam radioaktīvam materiālam – saskaņā ar to, kas attiecībā uz pakas konstrukciju noteikts apstiprinājuma sertifikātā;
 - īpašas formas radioaktīvam materiālam – 3 000 A₁ vai 100 000 A₂, izvēloties zemāko vērtību, vai
 - visiem citiem radioaktīvajiem materiāliem – 3 000 A₂.
- 338** Ikvienai degvielas elementa kasetei, kuru pārvadā saskaņā ar šo ierakstu un kura ir konstruēta sašķidrinātas uzliesmojošas gāzes saturēšanai,
- jāspēj bez noplūdes vai plīsumiem izturēt tādu spiedienu, kas vismaz divreiz pārsniedz satura līdzsvara spiedienu 55°C temperatūrā;
 - tā nedrīkst saturēt vairāk par 200 ml sašķidrinātas uzliesmojošas gāzes, kuras tvaika spiediens 55°C temperatūrā nepārsniedz 1 000 kPa, un
 - jāiztur peldes karstā ūdenī pārbaudi, kas aprakstīta 6.2.6.3.1. punktā.
- 339** Tādu degvielas elementu kasešu ūdens ietilpība, kurās ir ūdeņradis metāla hidrīdā un kuras pārvadā saskaņā ar šo ierakstu, nedrīkst pārsniegt 120 ml.
- Spiediens degvielas elementa kasetēs 55°C temperatūrā nedrīkst pārsniegt 5 MPa. Konstrukcijas tipam bez noplūdēm vai plīsumiem jāiztur spiediens, kas divreiz pārsniedz kasetes aprēķina spiedienu 55°C temperatūrā vai kas minētajā temperatūrā to pārsniedz par 200 kPa, atkarībā no tā, kura spiediena vērtība ir augstāka. Spiedienu, kādā tiek veikta šāda pārbaude, krišanas pārbaudē un ūdeņraža spiediena cikla pārbaudē sauc par “minimālo čaulas plīšanas spiedienu”.
- Degvielas elementa kasetes jāpiepilda saskaņā ar ražotāja noteikto kārtību. Ražotājam kopā ar katru degvielas elementa kaseti jāsniedz šādu informāciju:
- pārbaudes procedūras, kas jāveic pirms degvielas elementa kasetes sākotnējās piepildīšanas un atkārtotās piepildīšanas;
 - veicamie drošības pasākumi un iespējamie riski, kas jāzina;
 - metodes, lai noteiktu, kad ir sasniegta nominālā ietilpība;
 - minimālā – maksimālā spiediena robežas;
 - minimālās – maksimālās temperatūras robežas un
 - jebkuras citas prasības, kas jāizpilda sākotnējās piepildīšanas un atkārtotās piepildīšanas laikā, tostarp sākotnējai piepildīšanai un atkārtotajai piepildīšanai izmantojamā aprīkojuma tips.
- Degvielas elementa kasete jākonstruē un jāražo tā, lai novērstu degvielas noplūdi parastos pārvadāšanas apstākļos. Ikvienas kasetes konstrukcijas tipam, tostarp kasetēm, kuras ir degvielas elementa neatņemama daļa, ir jāiztur šādas pārbaudes:
- Krišanas pārbaude**
- Krišanas pārbaude no 1,8 metru augstuma uz cietu virsmu četros dažādos stāvokļos:
- vertikāli uz kasetes gala, kurā ir uzmontēts slēgvārsts;
 - vertikāli uz kasetes gala, kas ir pretējs kasetes galam ar slēgvārstu;
 - horizontāli uz tērauda izvīrējuma, kura diametrs ir 38 mm, ja izvīrējums ir vērsts augšup, un

d) 45° leņķī pret kasetes galu, kurā ir uzmontēts slēgvārsts.

Pēc šādām pārbaudēm no kasetes nedrīkst būt noplūde, kuru nosaka ar ziepju šķīdumu vai līdzīgu noplūžu atklāšanas metodi, ja kasete ir piepildīta līdz nominālajam piepildīšanas spiedienam. Degvielas elementa kaseti pēc tam pakļauj hidrostatiskam spiedienam, līdz tā pārplīst. Reģistrētajam plīšanas spiedienam ir jāpārsniedz 85% no minimālā čaulas plīšanas spiediena.

Ugunsizturības pārbaude

Degvielas elementa kaseti, kas piepildīta ar ūdeņradi līdz nominālajai ietilpībai, pakļauj pārbaudei, kuras laikā kaseti pilnībā apņem liesmas. Uzskata, ka attiecīgā kasete, kurā kā tās neatņemama sastāvdaļa drīkst būt iebūvēta spiediena samazināšanas ierīce, ir izturējusi pārbaudi, ja:

- a) iekšējais spiediens ventilācijas dēļ samazinās līdz nullei (manometriskais spiediens), nesabojājot kaseti, vai arī
- b) kasete nebojāta iztur uguns iedarbību vismaz 20 minūtes.

Ūdeņraža cikla pārbaude

Šī pārbaude ir paredzēta tam, lai pārliecinātos, ka izmantošanas laikā netiek pārsniegti degvielas elementa kasetes konstrukcijas sprieguma ierobežojumi.

Degvielas elementa kaseti cikliski piepilda no ne vairāk kā 5% nominālās ūdeņraža ietilpības līdz vismaz 95% nominālās ūdeņraža ietilpības un pēc tam iztukšo līdz tilpumam, kas nepārsniedz 5% nominālās ūdeņraža ietilpības. Piepildīšanai izmanto nominālo piepildīšanas spiedienu, un temperatūru uztur darba temperatūras amplitūdā. Šādu ciklu atkārto vismaz 100 reižu.

Pēc ūdeņraža cikla pārbaudes degvielas elementa kaseti piepilda un izmēra tās izspiesto ūdens daudzumu. Uzskata, ka minētās kasetes konstrukcija ir izturējusi ūdeņraža cikla pārbaudi, ja šai pārbaudei pakļautās kasetes izspiestais ūdens daudzums nepārsniedz ūdens daudzumu, ko izspiež šādam ciklam nepakļauta kasete, kas ir piepildīta līdz 95% no nominālās ietilpības, kurā tiek uzturēts spiediens, kas ir 75% no minimālā plīšanas spiediena.

Izstrādājuma noplūdes pārbaude

Katrai degvielas elementa kaseti veic noplūdes pārbaudi 15°C±5°C temperatūrā un nominālajā piepildīšanas spiedienā. Pārbaudē nedrīkst rasties noplūdes, kuru atklāšanai izmanto ziepju šķīdumu vai citu līdzvērtīgu metodi.

Katrai degvielas elementa kasetei jābūt pastāvīgam marķējumam ar šādu informāciju:

- a) nominālais piepildīšanas spiediens, izteikts MPa,
- b) ražotāja degvielas elementu kasešu sērijas numurs vai unikālais identifikācijas numurs un
- c) derīguma termiņa beigas, pamatojoties uz maksimālo ekspluatācijas laiku (gads ar četriem cipariem; mēnesis ar diviem cipariem).

340 Ķīmiskos komplektus, pirmās palīdzības komplektus un poliestera sveķu komplektus, kuros iekšējos iepakojumos ir bīstamas vielas daudzumos, kas nepārsniedz atbrīvotos daudzumus, ko piemēro atsevišķām vielām atbilstoši 3.2. nodaļas A tabulas 7.b slejai, drīkst pārvadāt saskaņā ar 3.5. nodaļu. 5.2. klases vielas, lai gan tām 3.2. nodaļas A tabulas 7.b slejā nav atļauti atbrīvotie daudzumi, drīkst būt iekļautas šādos komplektos, un tām šajā gadījumā piešķir kodu E2 (skatīt 3.5.1.2.).

- 341** (Rezervēts)
- 342** Stikla iekšējās tvertnes (tādas kā ampulas vai kapsulas), kas paredzētas izmantošanai tikai sterilizēšanas ierīcēs un satur mazāk nekā 30 ml etilēnoksīda katrā iekšējā iepakojumā un ne vairāk par 300 ml katrā ārējā iepakojumā, drīkst pārvadāt saskaņā ar 3.5.nodaļas nosacījumiem neatkarīgi no norādes „E0” 3.2.nodaļas A tabulas 7.b) slejā ar nosacījumu, ka:
- a) pēc piepildīšanas katrai stikla iekšējai tvertnei veikta hermētiskuma pārbaude, ievietojot stikla iekšējo tvertni karsta ūdens peldē tādā temperatūrā un uz tik ilgu laiku, kāds ir pietiekams, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegts iekšējais spiediens, kas ir vienāds ar etilēnoksīda tvaiku spiedienu 55°C temperatūrā. Nevienu stikla iekšējo tvertni, kurai testa rezultātā novērojama noplūde, formas izmaiņa vai cits defekts, nedrīkst pārvadāt atbilstoši šī īpašā noteikuma nosacījumiem;
 - b) papildus 3.5.2.sadaļā paredzētajam iepakojumam katru stikla iekšējo tvertni ievieto hermētiski slēgtā plastmasas maisā, kas savietojams ar etilēnoksīdu un spēj saturēt saturu stikla iekšējās tvertnes plīsuma vai noplūdes gadījumā; un
 - c) katra stikla iekšējā tvertne ir aizsargāta ar līdzekli, kas novērš plastmasas maisa pārduršanu (piemēram, pārvalki vai amortizējošs polsterējums) iepakojuma bojājuma (piemēram, sagraušanas) gadījumā.
- 343** Šis ieraksts attiecas uz jēlnaftu, kas satur ūdeņraža sulfīdu tādā koncentrācijā, kas pietiekama, lai jēlnaftas iztvaikojumi radītu ieelpošanas bīstamību. Piešķiramo iepakojuma grupu jānosaka pēc uzliesmošanas bīstamības un ieelpošanas bīstamības saskaņā ar esošo bīstamības pakāpi.
- 344** Jāievēro 6.2.6.sadaļas nosacījumus.
- 345** Šī gāze vaļējās kriogēnās tvertnēs ar maksimālo ietilpību 1 litrs, kuras izgatavotas ar dubultām stikla sienām, kur telpa starp iekšējo un ārējo sienu ir iztukšota (ar vakuumu izolēta), nav pakļauta *RID* ar nosacījumu, ka katra tvertne tiek pārvadāta ārējā iepakojumā ar piemērotu amortizējošu polsterējumu vai absorbējošiem materiāliem, kas to pasargā no triecienu radītiem bojājumiem.
- 346** Vaļējās kriogēnās tvertnes, kas atbilst 4.1.4.1.punkta iepakojuma instrukcijas P203 prasībām un nesatur bīstamās kravas, izņemot ANO nr. 1977 atdzesētu šķidru slāpekli, kurš ir pilnībā absorbēts porainā materiālā, nav pakļautas nekādām citām *RID* prasībām.
- 347** Šo ierakstu drīkst izmantot tikai tad, ja Pārbaudītu un kritēriju rokasgrāmatas I daļas 6 d) pārbaudītu sērijas rezultāti parādījuši, ka jebkādas darbības radītas bīstamības izpausmes paliek ietvertas pakā.
- 348** Pēc 2011.gada 31.decembra izgatavotām baterijām jābūt marķētām uz ārējā apvalka ar nominālo ietilpību vatstundās.
- 349** Hipohlorīta un amonija sāļus maisījumus nedrīkst pieņemt pārvadāšanai. Hipohlorīta šķīdums ar ANO nr. 1791 ir 8.klases viela.
- 350** Amonija bromātu un tā šķīdumus ūdenī, un bromāta maisījumus ar amonija sāli nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.
- 351** Amonija hlorātu un tā šķīdumus ūdenī, un hlorāta maisījumus ar amonija sāli nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.
- 352** Amonija hlorītu un tā šķīdumus ūdenī, un hlorīta maisījumus ar amonija sāli nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.

- 353** Amonija permanganātu un tā šķīdumus ūdenī, un permanganāta maisījumus ar amonija sāli nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.
- 354** Šī viela ir toksiska ieelpojot.
- 355** Neatliekamās palīdzības mērķim paredzētiem skābekļa baloniem, kurus pārvadā ar šo ierakstu, drīkst būt uzstādītas aktivizējošās patronas (1.4.apakšgrupas patronas mehānismu iedarbināšanai, C vai S savietojamības grupas), neizmainot klasifikāciju 2.klasē, ar nosacījumu, ka ātri sadegošo sprādzienbīstamo vielu kopējais daudzums katrā skābekļa balonā nepārsniedz 3,2 g. Baloniem ar uzstādītām aktivizējošajām patronām pārvadāšanai sagatavotā stāvoklī jābūt aprīkoti ar efektīviem nejaušas iedarbināšanas novēršanas līdzekļiem.
- 356** Metāla hidrīda uzglabāšanas sistēmai(-ām), kas uzstādītas satiksmes līdzekļos vai pabeigtās satiksmes līdzekļa sastāvdaļās, vai paredzētas uzstādīšanai transportlīdzekļos, jābūt izgatavotājvalsts¹ kompetentās iestādes apstiprinātai(-ām) pirms pieņemšanas pārvadāšanai. Pārvadājuma dokumentam jāsaturs norāde, ka paku apstiprinājusi izgatavotājvalsts¹ kompetentā iestāde, vai katram sūtījumam jāpievieno izgatavotājvalsts¹ kompetentās iestādes apstiprinājuma kopija.
- 357** Jēlnaftu, kas satur ūdeņraža sulfīdu tādā koncentrācijā, kas pietiekama, lai jēlnaftas iztvaikojumi radītu ieelpošanas bīstamību, jānosūta ar ierakstu ANO nr. 3494 JĒLNAFTA AR AUGSTU SĒRA SATURU, UZLIESMOJOŠA, TOKSISKA.
- 358 – 499** (*Rezervēts*)
- 500** ANO nr. 3064 nitroglicerīna šķīdums spirtā ar vairāk kā 1%, bet ne vairāk kā 5% nitroglicerīna, kas iepakots saskaņā ar 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukciju P300, ir 3. klases viela.
- 501** Par kausētu naftalīnu skatīt ANO nr. 2304.
- 502** ANO nr. 2006 plastmasa uz nitrocelulozes bāzes, pašsakarstoša, c.n.p., un ANO nr. 2002 celuloīda atkritumi ir 4.2. klases vielas.
- 503** Par balto fosforu, kausētu skatīt ANO nr. 2447.
- 504** ANO nr. 1847 hidratēts kālija sulfīds ar ne mazāk kā 30% kristalizācijas ūdens, ANO nr. 1849 hidratēts nātrijs sulfīds ar ne mazāk kā 30% kristalizācijas ūdens un ANO nr. 2949 hidratēts nātrijs hidrogensulfīds ar ne mazāk kā 25% kristalizācijas ūdens ir 8. klases vielas.
- 505** ANO nr. 2004 magnija diamīds ir 4.2. klases viela.
- 506** Sārmzemju metāli vai to sakausējumi piroforā formā ir 4.2. klases vielas.
ANO nr. 1869 magnijs vai tā sakausējumi, kas satur vairāk nekā 50% magnija, granulu, metālapstrādes skaidu vai lentīšu veidā, ir 4.1. klases vielas.
- 507** ANO nr. 3048 alumīnija fosfīda pesticīdi ar piemaisījumiem, kas samazina toksisku, uzliesmojošu gāzu emisiju, ir 6.1. klases vielas.
- 508** ANO nr. 1871 titāna hidrīds un ANO nr. 1437 cirkonija hidrīds ir 4.1. klases vielas. ANO nr. 2870 alumīnija borhidrīds ir 4.2. klases viela.
- 509** ANO nr. 1908 hlorīta šķīdums ir 8. klases viela.
- 510** ANO nr. 1755 hromskābes šķīdums ir 8. klases viela.

¹ Ja izgatavotāja valsts nav *RID* Līgumslēdzēja valsts, apstiprinājumu jāatzīst *RID* Līgumslēdzējas valsts kompetentai iestādei.

- 511** ANO nr. 1625 dzīvsudraba(II) nitrāts, ANO nr. 1627 dzīvsudraba(I) nitrāts un ANO nr. 2727 tallija nitrāts ir 6.1. klases vielas. Ciets torija nitrāts, urānilnitrāta heksahidrāta šķīdums un ciets urānilnitrāts ir 7. klases vielas.
- 512** ANO nr. 1730 šķidrums antimona pentahlorīds, ANO nr. 1731 antimona pentahlorīda šķīdums, ANO nr. 1732 antimona pentafluorīds un ANO nr. 1733 antimona trihlorīds ir 8. klases vielas.
- 513** ANO nr. 0224 sausu vai mitrinātu bārija azīdu ar mazāk kā 50% ūdens (pēc masas) nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu. ANO nr. 1571 mitrināts bārija azīds ar ne mazāk kā 50% ūdens (pēc masas), ir 4.1. klases viela. ANO nr. 1854 piroforie bārija sakausējumi ir 4.2. klases vielas. ANO nr. 1445 ciets bārija hlorāts, ANO nr. 1446 bārija nitrāts, ANO nr. 1447 ciets bārija perhlorāts, ANO nr. 1448 bārija permanganāts, ANO nr. 1449 bārija peroksīds, ANO nr. 2719 bārija bromāts, ANO nr. 2741 bārija hipohlorīts ar vairāk kā 22% pieejamā hlora, ANO nr. 3405 bārija hlorāta šķīdums un ANO nr. 3406 bārija perhlorāta šķīdums ir 5.1. klases vielas. ANO nr. 1565 bārija cianīds un ANO nr. 1884 bārija oksīds ir 6.1. klases vielas.
- 514** ANO nr. 2464 berilija nitrāts ir 5.1. klases viela.
- 515** ANO nr. 1581 hlorpikrīna un metilbromīda maisījums un ANO nr. 1582 hlorpikrīna un metilhlorīda maisījums ir 2. klases vielas.
- 516** ANO nr. 1912 metilhlorīda un metilēnhlorīda maisījums ir 2. klases viela.
- 517** ANO nr. 1690 ciets nātrija fluorīds, ANO nr. 1812 ciets kālija fluorīds, ANO nr. 2505 amonija fluorīds, ANO nr. 2674 nātrija fluorsilikāts, ANO nr. 2856 fluorsilikāti, c.n.p., ANO nr. 3415 nātrija fluorīda šķīdums un ANO nr. 3422 kālija fluorīda šķīdums, ir 6.1. klases vielas.
- 518** ANO nr. 1463 bezūdens hroma trioksīds (cietā hromskābe) ir 5.1. klases viela.
- 519** ANO nr. 1048 bezūdens bromūdeņradis ir 2. klases viela.
- 520** ANO nr. 1050 bezūdens hlorūdeņradis ir 2. klases viela.
- 521** Cieti hlorīti un hipohlorīti ir 5.1. klases vielas.
- 522** ANO nr. 1873 perhlorskābes ūdens šķīdums ar vairāk kā 50%, bet ne vairāk kā 72% tīras skābes (pēc masas) ir 5.1. klases viela. Perhlorskābes šķīdumus, kas satur vairāk kā 72% tīras skābes (pēc masas), vai perhlorskābes maisījumus ar jebkuru šķīdumu, kas nav ūdens, nedrīkst pieņemt pārvadāšanai.
- 523** ANO nr. 1382 bezūdens kālija sulfīds un ANO nr. 1385 bezūdens nātrija sulfīds un to hidrāti, kas satur mazāk kā 30% kristalizācijas ūdens, un ANO nr. 2318 nātrija hidrosulfīds, kas satur mazāk kā 25% kristalizācijas ūdens, ir 4.2. klases vielas.
- 524** ANO nr. 2858 pabeigti cirkonija izstrādājumi, kuru biezums ir 18 μm vai vairāk, ir 4.1. klases vielas.
- 525** Neorganisko cianīdu šķīdumus ar kopējo cianīda jonu saturu vairāk nekā 30% jāklasificē I iepakojuma grupā, šķīdumus ar kopējo cianīda jonu saturu vairāk kā 3% un ne vairāk kā 30% jāklasificē II iepakojuma grupā un šķīdumus ar kopējo cianīda jonu saturu vairāk kā 0,3%, bet ne vairāk kā 3%, jāklasificē III iepakojuma grupā.
- 526** ANO nr. 2000 celuloīdu attiecina uz 4.1. klasi.
- 527** (Rezervēts)

- 528** ANO nr. 1353 šķiedras vai audumi, kas impregnēti ar vāji nitrētu celulozi un kas nav pašsakarstoši, ir 4.1. klases izstrādājumi.
- 529** ANO nr. 0135 dzīvsudraba fulminātu, kas mitrināts ar ne mazāk kā 20% ūdens vai ūdens un spirta maisījuma (pēc masas) nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu. Dzīvsudraba (I) hlorīds (kalomels) ir 9. klases viela (ANO nr. 3077).
- 530** ANO nr. 3293 hidrazīna ūdens šķīdums, kas satur ne vairāk kā 37% hidrazīna (pēc masas), ir 6.1. klases viela.
- 531** Maisījumi, kuru uzliesmošanas temperatūru ir zem 23°C un kuri satur vairāk kā 55% nitrocelulozes, neatkarīgi no to slāpekļa satura, vai arī tādi, kuri satur ne vairāk kā 55% nitrocelulozes un kuru slāpekļa saturs ir virs 12,6% (no sausās masas), ir vai nu 1. klases vielas (skatīt ANO nr. 0340 vai 0342), vai arī 4.1. klases vielas.
- 532** ANO nr. 2672 amonjakūdens, kas satur ne mazāk kā 10%, bet ne vairāk kā 35% amonjaka, ir 8. klases viela.
- 533** ANO nr. 1198 uzliesmojoši formaldehīda šķīdumi ir 3. klases vielas. *RID* prasības neattiecas uz formaldehīda šķīdumiem, kas nav uzliesmojoši un kas satur mazāk kā 25% formaldehīda.
- 534** Lai gan dažos klimatiskos apstākļos benzīnam 50°C temperatūrā tvaiku spiediens var būt vairāk kā 110 kPa (1,1 bar), bet ne vairāk kā 150 kPa (1,5 bar), tomēr to uzskata par vielu, kuras tvaiku spiediens 50°C temperatūrā ir ne vairāk kā 110 kPa (1,1 bar).
- 535** ANO nr. 1469 svina nitrāts, ANO nr. 1470 ciets svina perhlorāts un ANO nr. 3408 svina perhlorāta šķīdums ir 5.1. klases vielas.
- 536** Par naftalīnu (cietā stāvoklī) skatīt ANO nr. 1334.
- 537** ANO nr. 2869 titāna trihlorīda maisījums, ne pirofors, ir 8. klases viela.
- 538** Par sēru (cietā stāvoklī) skatīt ANO nr. 1350.
- 539** Izocianātu šķīdumi, kuru uzliesmošanas temperatūru nav mazāka par 23°C, ir 6.1. klases vielas.
- 540** ANO nr. 1326 mitrināts hafnija pulveris, ANO nr. 1352 mitrināts titāna pulveris vai ANO nr. 1358 mitrināts cirkonija pulveris, kas satur ne mazāk kā 25% ūdens, ir 4.1. klases vielas.
- 541** Nitrocelulozes maisījumi, kuru ūdens saturs, spirta saturs vai plastifikatora saturs ir zemāks par noteiktajām robežām, ir 1. klases vielas.
- 542** Šis ieraksts attiecas uz talku, kas satur tremolītu un/vai aktinolītu.
- 543** ANO nr. 1005 bezūdens amonjaks, ANO nr. 3318 amonjaka šķīdums, kas satur vairāk kā 50% amonjaka, un ANO nr. 2073 amonjaka šķīdums, kas satur vairāk kā 35%, bet ne vairāk kā 50% amonjaka, ir 2. klases vielas. *RID* prasības neattiecas uz amonjaka šķīdumu, kas satur ne vairāk kā 10% amonjaka.
- 544** ANO nr. 1032 bezūdens dimetilamīns, ANO nr. 1036 etilamīns, ANO nr. 1061 bezūdens metilamīns un ANO nr. 1083 bezūdens trimetilamīns ir 2. klases vielas.
- 545** ANO nr. 0401 mitrināts dipikrilsulfīds, kas satur mazāk kā 10% ūdens (pēc masas), ir 1. klases viela.
- 546** ANO nr. 2009 sauss cirkonijs gatavu lokšņu, strēmeļu vai satītas stieples veidā, kuru biezums ir mazāks kā 18 μm, ir 4.2. klases viela. *RID* prasības

- neattiecas uz sausu cirkoniju gatavu lokšņu, strēmeļu vai saītas stieples veidā, kuras biezums ir 254 μm vai vairāk.
- 547** ANO nr. 2210 manebis vai ANO nr. 2210 maneba preparāti pašsakarstošā formā ir 4.2. klases vielas.
- 548** Hlorsilāni, kuri saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas.
- 549** Hlorsilāni, kuru uzliesmošanas temperatūra ir mazāka par 23°C un kuri saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes, ir 3. klases vielas. Hlorsilāni, kuru uzliesmošanas temperatūra ir 23°C vai augstāka un kuri saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes, ir 8. klases vielas.
- 550** ANO nr. 1333 cērijs plātnēs, lējumos vai stieņos ir 4.1. klases viela.
- 551** Šo izocianātu šķīdumi, kuru uzliesmošanas temperatūra ir mazāka par 23°C, ir 3. klases vielas.
- 552** Metāli un to sakausējumi pulvera vai citā uzliesmojošā formā, kas var pašuzliesmot, ir 4.2. klases vielas. Metāli un to sakausējumi pulvera vai citā uzliesmojošā formā, kuri saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas.
- 553** Šis ūdeņraža peroksīda un peroksietikskābes maisījums laboratorijas pārbaudēs (skatīt "Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmata", II daļa, 20. sadaļa) nedrīkst ne detonēt kavitācijas stāvoklī, ne arī uzliesmot un uzrādīt kādu efektu karsējot ierobežotā telpā, vai sprādzienbīstamas īpašības. Preparātam ir jābūt termiski stabilam (pašpaātrinošas sadalīšanās temperatūra 50 kg pakai ir 60°C vai augstāka), un desensibilizēšanai jāizmanto šķīdumu, kas ir savietojams ar peroksietikskābi. Preparāti, kas neatbilst šīm prasībām, uzskatāmi par 5.2. klases vielām (skatīt "Pārbaudu un kritēriju rokasgrāmata", II daļas 20.4.3. apakšsadaļas g) punkts).
- 554** Metālu hidrīdi, kuri saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas. ANO nr. 2870 alumīnija borhidrīds vai ANO nr. 2870 alumīnija borhidrīds iekārtās ir 4.2. klases viela.
- 555** Netoksiski metālu putekļi un pulveris, kas nav pašuzliesmojošā formā, bet tomēr saskarē ar ūdeni izdala uzliesmojošas gāzes, ir 4.3. klases vielas.
- 556** Pašuzliesmojoši metālorganiskie savienojumi un to šķīdumi ir 4.2. klases vielas. Tādas koncentrācijas uzliesmojošu metālorganisko savienojumu šķīdumi, kuri saskarē ar ūdeni neizdala uzliesmojošas gāzes bīstamos daudzumos, ne arī pašuzliesmo, ir 3. klases vielas.
- 557** Metālu putekļi un pulveris piroforā formā ir 4.2. klases vielas.
- 558** Metāli un to sakausējumi piroforā formā ir 4.2. klases vielas. Metāli un to sakausējumi, kuri saskarē ar ūdeni, neizdala uzliesmojošas gāzes un nav pirofori vai pašsakarstoši, bet kuri viegli aizdedzināmi, ir 4.1. klases vielas.
- 559** (Svītrots)
- 560** ANO nr. 3257 paaugstinātas temperatūras šķīdumi, c.n.p., pie vai virs 100°C, un vielas ar uzliesmošanas temperatūru, kas zemāka par to uzliesmošanas temperatūru (ietverot kausētus metālus un kausētus sāļus), ir 9. klases vielas.
- 561** Hloroformāti ar dominējošām korozīvām īpašībām ir 8. klases vielas.
- 562** Pašuzliesmojoši metālorganiskie savienojumi ir 4.2. klases vielas. Ar ūdeni reaģējoši metālorganiskie savienojumi, uzliesmojoši, ir 4.3. klases vielas.
- 563** ANO nr. 1905 selēnskābe ir 8. klases viela.

- 564** ANO nr. 2443 vanādija oksitrihlorīds, ANO nr. 2444 vanādija tetrahlorīds un ANO nr. 2475 vanādija trihlorīds ir 8. klases vielas.
- 565** Uz šo ierakstu jāattiecinā nekategorizēti atkritumi no cilvēku/dzīvnieku medicīniskās/veterinārās ārstēšanas vai no bioloģiskiem pētījumiem, ja maz ticams, ka šie atkritumi satur 6.2. klases vielas. Uz dekontaminētiem klīniskiem (ārstniecības) atkritumiem vai bioloģisko pētījumu atkritumiem, kuri iepriekš saturēja infekciozas vielas, neattiecas 6.2. klases prasības.
- 566** ANO nr. 2030 hidrazīna ūdens šķīdums, kas satur vairāk kā 37% hidrazīna (pēc masas), ir 8. klases viela.
- 567** (Svītrots)
- 568** Bārija azīds, kura ūdens saturs ir zem noteiktās robežas, ir 1. klases viela ar ANO nr. 0224 un to nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu.
- 569-579** (Rezervēts)
- 580** Cisternvagoniem, speciāliem vagoniem un vagoniem, kas īpaši aprīkoti beztaras pārvadāšanai, uz abiem sāniem jābūt piestiprinātam 5.3.3. sadaļā minētajam marķējumam. Cisternkonteineriem, portatīvajām cisternām, speciāliem konteineriem un konteineriem, kas īpaši aprīkoti beztaras pārvadāšanai, šis marķējums jāpiestiprina uz abiem sāniem un katrā galā.
- 581** Šis ieraksts attiecas uz metilacetilēna un propadiēna maisījumu ar ogļūdeņražiem, kurš kā
 maisījums P1 satur ne vairāk kā 63% metilacetilēna un propadiēna (pēc tilpuma) un ne vairāk kā 24% propāna un propilēna (pēc tilpuma), bet C₄ piesātināto ogļūdeņražu saturs nav mazāks par 14% (pēc tilpuma), un kā
 maisījums P2 satur ne vairāk kā 48% metilacetilēna un propadiēna (pēc tilpuma) un ne vairāk kā 50% propāna un propilēna (pēc tilpuma), bet C₄ piesātināto ogļūdeņražu saturs nav mazāks par 5% (pēc tilpuma),
 kā arī šis ieraksts attiecas uz propadiēna maisījumiem, kas satur 1–4% metilacetilēna.
 Lai izpildītu prasības attiecībā uz pārvadājuma dokumentu (5.4.1.1.), nosaukumu “maisījums P1” vai “maisījums P2” drīkst izmantot kā tehnisko nosaukumu.
- 582** Šis ieraksts turklāt attiecas uz gāzu maisījumiem, kas apzīmēti ar burtu R, kuriem kā
 maisījumam F1 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,3 MPa (13 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā dihlorfluormetānam (1,3 kg/l);
 maisījumam F2 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,9 MPa (19 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā dihlordifluormetānam (1,21 kg/l);
 maisījumam F3 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 3 MPa (30 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā hlordifluormetānam (1,09 kg/l).
- PIEZĪME:** Trihlorfluormetāns (dzesējošā gāze R 11), 1,1,2-trihlor-1,2,2-trifluoretāns (dzesējošā gāze R 113), 1,1,1-trihlor-2,2,2-trifluoretāns (dzesējošā gāze R 113a), 1-hlor-1,2,2-trifluoretāns (dzesējošā gāze R 133) un 1-hlor-1,1,2-trifluoretāns (dzesējošā gāze R 133b) nav 2. klases vielas. Tomēr tās var būt maisījumu F1 līdz F3 sastāvdaļas.

Lai izpildītu prasības attiecībā uz pārvadājuma dokumentu (5.4.1.1.), nosaukumu “maisījums F1”, “maisījums F2” vai “maisījums F3” drīkst izmantot kā tehnisko nosaukumu.

583 Šis ieraksts turklāt attiecas uz maisījumiem, kuriem kā

maisījumam A 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,1 MPa (11 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,525 kg/l;

maisījumam A01 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,516 kg/l;

maisījumam A02 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,505 kg/l;

maisījumam A0 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 1,6 MPa (16 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,495 kg/l;

maisījumam A1 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 2,1 MPa (21 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,485 kg/l;

maisījumam B1 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar), bet relatīvais blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,474 kg/l;

maisījumam B2 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar), bet relatīvais blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,463 kg/l;

maisījumam B 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 2,6 MPa (26 bar), bet blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,450 kg/l;

maisījumam C 70°C temperatūrā tvaiku spiediens nepārsniedz 3,1 MPa (31 bar), bet relatīvais blīvums 50°C temperatūrā nav mazāks kā 0,440 kg/l;

Lai izpildītu prasības attiecībā uz pārvadājuma dokumentu (5.4.1.1.), šādus nosaukumus drīkst izmantot kā tehnisko nosaukumu:

- “Maisījums A” vai “Butāns”;
- “Maisījums A01” vai “Butāns”;
- “Maisījums A02” vai “Butāns”;
- “Maisījums A0” vai “Butāns”;
- “Maisījums A1”;
- “Maisījums B1”;
- “Maisījums B2”;
- “Maisījums B”;
- “Maisījums C” vai “Propāns”.

Pārvadāšanai cisternās tirdzniecības nosaukumu “butāns” vai “propāns” drīkst izmantot tikai kā papildinājumu.

584 Uz šo gāzi *RID* prasības neattiecas, ja:

- tā ir gāzveida stāvoklī;
- tā satur ne vairāk kā 0,5% gaisa;
- tā iepildīta metāla kapsulās (*sodors, sparklets*) bez defektiem, kuri varētu ietekmēt to izturību;
- ir nodrošināts kapsulu slēģelementu hermētiskums;
- kapsula satur ne vairāk kā 25 g šīs gāzes;
- kapsula satur ne vairāk kā 0,75 g šīs gāzes uz 1 cm³ ietilpības.

- 585** *RID* prasības neattiecas uz cinabaru.
- 586** Hafnija, titāna un cirkonija pulveriem jāsaturs acīmredzamu ūdens pārākumu. *RID* prasības neattiecas uz mitrinātiem hafnija, titāna un cirkonija pulveriem, kuri iegūti mehāniski un kuru daļiņu izmērs ir 53 μm un vairāk vai kuri iegūti ķīmiski un kuru daļiņu izmērs ir 840 μm un vairāk.
- 587** *RID* prasības neattiecas uz bārija stearātu un bārija titanātu.
- 588** *RID* prasības neattiecas uz alumīnija bromīda un alumīnija hlorīda cietajām hidratētajām formām.
- 589** (*Svītrots*)
- 590** *RID* prasības neattiecas uz dzelzs (III) hlorīda heksahidrātu.
- 591** *RID* prasības neattiecas uz svina sulfātu, kas satur ne vairāk kā 3% brīvas skābes.
- 592** *RID* prasības neattiecas uz neattīrītiem, tukšiem iepakojumiem (ietverot tukšus *IBC* un lielos iepakojumus), tukšiem cisternvagoniem, tukšām nomontējamām cisternām, tukšām portatīvajām cisternām, tukšiem cisternkonteineriem un tukšiem mazajiem konteineriem, kuros ir bijusi šī viela.
- 593** *RID* prasības neattiecas uz šo gāzi, kas paredzēta, piemēram, medicīnisko un bioloģisko paraugu atdzēsēšanai, ja tā atrodas tvertnēs ar dubultām sienām, kas atbilst 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijas P203 (6) apakšpunkta prasībām attiecībā uz vaļējām kriogēnām tvertnēm.
- 594** *RID* prasības neattiecas uz turpmāk minētajiem izstrādājumiem, kas ir ražoti un papildīti saskaņā ar ražotājvalsts noteikumiem un iepakoti stingrā ārējā iepakojumā:
- ANO nr. 1044 ugunsdzēsamie aparāti, kam nodrošināta aizsardzība pret nejaušu iedarbināšanu;
 - ANO nr. 3164 spiedienam pakļauti pneimatiski vai hidrauliski izstrādājumi, kas konstruēti tā, lai pamatojoties uz spēku pārvadi, iekšējo izturību vai konstrukcijas īpatnībām, tie varētu izturēt slodzi, lielāku par gāzu iekšējo spiedienu.
- 596** *RID* prasības neattiecas uz kadmija krāsvielām, tādām kā kadmija sulfīdi, kadmija sulfoselenīdi un kadmija augstāko taukskābju sāļi (piemēram, kadmija stearāts).
- 597** *RID* prasības neattiecas uz etiķskābes šķīdumiem, kas satur ne vairāk kā 10% tīras skābes (pēc masas).
- 598** *RID* prasības neattiecas uz turpmāk minētajiem izstrādājumiem:
- a) jaunas akumulatoru baterijas, ja:
 - tās ir nodrošinātas pret slīdēšanu, krišanu vai bojājumiem;
 - tās ir apgādātas ar pārvietošanas ierīcēm vai arī atbilstīgi sakrautas, piemēram, uz paliktņiem;
 - uz ārējām virsmām nav bīstamu sārnu vai skābju palieku;
 - tās ir nodrošinātas pret īssavienojumiem;
 - b) izmantotas akumulatoru baterijas, ja:
 - to korpusi nav bojāti;
 - tās ir nodrošinātas pret noplūdi, slīdēšanu, krišanu vai bojājumiem, piemēram, sakraujot uz paliktņiem;

- uz ārējām virsmām nav bīstamu sārnu vai skābju palieku;
- tās ir nodrošinātas pret īssavienojumiem.

“Izmantotas akumulatoru baterijas” ir akumulatoru baterijas, kuras pārvadā pārstrādāšanai pēc to lietošanas laika beigām.

- 599** RID prasības neattiecas uz rūpnieciski ražotiem izstrādājumiem vai instrumentiem, kas satur ne vairāk kā 1 kg dzīvsudraba.
- 600** RID prasības neattiecas uz kausētu un sacietinātu vanādija pentoksīdu.
- 601** RID prasības neattiecas uz lietošanai gataviem farmaceitiskiem izstrādājumiem (zālēm), kas ražotas un iepakotas mazumtirdzniecībai vai sadalei personīgām vai mājsaimniecības vajadzībām.
- 602** Fosfora sulfīdus, kas satur dzelteni vai balto fosforu, nav atļauts pieņemt pārvadāšanai.
- 603** Bezūdens ciānūdeņradi, kas neatbilst ANO nr. 1051 vai ANO nr. 1614 aprakstam, nav atļauts pieņemt pārvadāšanai. Ciānūdeņradis (ciānūdeņražskābe), kas satur mazāk nekā 3% ūdens, ir stabils, ja pH vērtība ir $2,5 \pm 0,5$ un šķidrums ir skaidrs un bezkrāsains.
- 604-606** (*Svītrots*)
- 607** Kālija nitrāta un nātrija nitrāta maisījumus ar amonija sāli nav atļauts pieņemt pārvadāšanai.
- 608** (*Svītrots*)
- 609** Tetranitrometānu, kas nav attīrīts no degošiem piemaisījumiem, nav atļauts pieņemt pārvadāšanai.
- 610** Šīs vielas pārvadāšana ir aizliegta, ja tā satur vairāk nekā 45% ciānūdeņraža.
- 611** Amonija nitrātu, kas satur vairāk nekā 0,2% degošas vielas (ietverot jebkuru organisku vielu, izteiktu pēc oglekļa satura), nav atļauts pieņemt pārvadāšanai, ja tas nav 1. klases viela vai izstrādājuma sastāvā.
- 612** (*Rezervēts*)
- 613** Hlorskābes šķīdumus, kas satur vairāk nekā 10% hlorskābes, vai hlorskābes maisījumus ar jebkuru citu šķīdumu, izņemot ūdeni, nav atļauts pieņemt pārvadāšanai.
- 614** 2,3,7,8-tetrahlordibenzo-p-dioksīnu (TCDD) tādā koncentrācijā, kas saskaņā ar 2.2.61.1. punkta kritērijiem uzskatāma par ļoti toksisku, nav atļauts pieņemt pārvadāšanai.
- 615** (*Rezervēts*)
- 616** Vielas, kas satur vairāk nekā 40% šķidru slāpekļskābes esteru, atbilst 2.3.1. sadaļā norādītās izsūkšanās pārbaudes prasībām.
- 617** Uz pakas papildus sprāgstvielas tipam jānorāda konkrētās sprāgstvielas tirdzniecības nosaukumu.
- 618** Tvertnēs ar 1,2-butadiēnu skābekļa koncentrācija gāzes fāzē nedrīkst pārsniegt 50 ml/m^3 .
- 619-622** (*Rezervēts*)
- 623** ANO nr. 1829 sēra trioksīdu jāinhibē. Sēra trioksīdu, kura tīrība ir vismaz 99,95%, bez inhibitora (nestabilizētu) nav atļauts pārvadāt pa dzelzceļu. Sēra trioksīdu, kura tīrība ir vismaz 99,95% bez inhibitora drīkst pārvadāt cisternās ar autotransportu, nodrošinot, ka tā temperatūra ir $32,5^\circ\text{C}$ vai augstāka.

- 625** Pakām, kurās ir šie izstrādājumi, jābūt skaidri marķētām šādi:
“UN 1950 AEROSOLI”
- 626-631** (*Rezervēts*)
- 632** Uzskata par pašuzliesmojošu (piroforu).
- 633** Uz pakām un maziem konteineriem, kuros ir šī viela, jābūt šādam marķējumam: **“Sargāt no aizdegšanās avota”**. Šim marķējumam jābūt nosūtītājas valsts oficiālajā valodā un, ja šī valoda nav angļu, franču, vācu vai itāļu, tad arī angļu, franču, vācu vai itāļu valodā, ja vien nolīgumos starp valstīm, kas iesaistītas pārvadājumā, nav noteikts citādi.
- 634** (*Svītrots*)
- 635** Pakas, kurās ir šie izstrādājumi, nav jāapzīmē ar 9. parauga bīstamības zīmi, ja vien izstrādājumu pilnībā nenosedz ar iepakojumu, redeļu kasti vai citādā veidā, kas traucē viegli identificēt izstrādājumu.
- 636**
- a) Pārvadāšanas laikā nedrīkst pieļaut iespēju, ka iekārtā ietilpstošie elementi izlādējas līdz līmenim, kad pārtrauktas ķēdes spriegums nokrīt zem 2 voltiem vai divām trešdaļām no neizlādēta elementa sprieguma, atkarībā no tā, kas ir zemāks;
 - b) *RID* prasības neattiecas uz izmantotiem litija elementiem un baterijām, kuru masa atsevišķi nepārsniedz 500g un kuras savāktas un nodotas pārvešanai no patērētāju savākšanas punkta uz starpposma pārstrādes uzņēmumu pārstrādei kopā ar citiem litiju nesaturošiem elementiem vai baterijām, ja šie izstrādājumi atbilst turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - i) ir ievēroti iepakojšanas instrukcijas P903b noteikumi;
 - ii) pastāv kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas nodrošina to, ka kopējais litija elementu vai bateriju daudzums vagonā vai lielajā konteinerā nepārsniedz 333 kg;
 - iii) uz pakām ir uzraksts **“IZMANTOTI LITIJA ELEMENTI”**.
- 637** Ģenētiski modificēti mikroorganismi un ģenētiski modificēti organismi ir tādi, kas nav bīstami cilvēkiem un dzīvniekiem, bet kas dzīvniekos, augos, mikrobioloģiskajās vielās un ekosistēmās var radīt tādas izmaiņas, kādas nevarētu notikt dabiski. Uz ģenētiski modificētiem mikroorganismiem un ģenētiski modificētiem organismiem, neattiecas *RID* prasības, ja to izmantošanu ir atļāvušas izcelsmes, tranzīta un saņemšanas valstu kompetentās institūcijas².
- Ar šo ANO numuru klasificēto vielu pārvadāšanai, nedrīkst izmantot dzīvus mugurkaulniekus vai bezmugurkaulniekus, ja vien šīs vielas var pārvadāt citā veidā.
- 638** Vielās, kas radniecīgas pašreaģējošām vielām (skatīt 2.2.41.1.19.).
- 639** Skatīt 2.2.2.3. punktu, klasifikācijas kods 2F, ANO nr. 1965, 2. piezīme.
- 640** Fizikālie un tehniskie raksturojumi, kas minēti 3.2. nodaļas A tabulas 2. slejā, nosaka atšķirīgus cisternu kodus vienas un tās pašas iepakojšanas grupas vielu pārvadāšanai *RID* cisternās.

² Skatīt jo īpaši C daļu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/18/EK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu (Eiropas Kopienu Oficiālais Vēstnesis Nr. L 106, 2001.gada 17.aprīlis, lpp. 8-14), kurā noteiktas atļauju piešķiršanas procedūras Eiropas Kopienā.

Lai identificētu šos cisternā pārvadājamā produkta fizikālos un tehniskos raksturojumus, tad tikai gadījumā, kad pārvadājumu veic ar *RID* cisternām, nepieciešamajiem datiem pārvadājuma dokumentā pievieno šādu ierakstu:

“Īpašais noteikums 640X”, kur “X” ir 3.2. nodaļas A tabulas 6. slejā piemērojamais lielais burts, kas norādīts pēc atsauces uz īpašo noteikumu 640.

Bez šiem datiem var iztikt gadījumā, kad veic pārvadāšanu tāda tipa cisternā, kura atbilst vismaz konkrēta ANO numura konkrētas iepakšanas grupas visstingrākajām prasībām.

642 Šo ANO Paraugnoteikumu ierakstu nedrīkst izmantot, lai pārvadātu mēslojuma šķīdumus, kas satur brīvu amonjaku, izņemot 1.1.4.2. punktā atļautos gadījumus.

643 Uz asfalta masas maisījumu 9. klases prasības neattiecas.

644 Šo vielu ir atļauts pārvadāt, ja:

1. pH ir starp 5 un 7, mērot to pārvadājamās vielas ūdens šķīdumā ar koncentrāciju 10%;
2. šķīdums nesatur vairāk kā 0,2% degoša materiāla vai hlora savienojumus tādos daudzumos, ka hlora līmenis pārsniedz 0,02%.

645 Klasifikācijas kodu, kāds minēts 3.2. nodaļas A tabulas 3.b) slejā, drīkst izmantot tikai ar *RID* Līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes atļauju, kas saņemta pirms pārvadāšanas. Apstiprinājumu izsniedz kā rakstisku klasifikācijas apstiprinājuma sertifikātu (skatīt 5.4.1.2.1.g)), un tajā jāsniedz individuālu atsauci. Ja klasifikācija tiek veikta saskaņā ar 2.2.1.1.7.2. punktā paredzēto procedūru, kompetentā iestāde drīkst pieprasīt vispārējo klasifikāciju apstiprināt, pamatojoties uz pārbauciņiem, kas iegūti, veicot “Pārbauciņu un kritēriju rokasgrāmatas” I daļas 16. sadaļas 6. pārbauciņu sēriju.

646 *RID* prasības neattiecas uz ogli, ko iegūst ar tvaika aktivēšanas procesu.

647 Uz etiķa un pārtikas etiķskābes, kas pēc masas satur ne vairāk kā 25% tīras skābes, pārvadāšanu attiecas tikai turpmāk minētās prasības:

- a) iepakojumiem, ietverot arī *IBC* un lielos iepakojumus, un cisternām jābūt izgatavotām no nerūsējošā tērauda vai plastmasas, kas ir izturīga pret etiķa vai pārtikas šķirnes etiķskābes izraisītu koroziju;
- b) īpašniekam vismaz reizi gadā jāveic iepakojumu, ietverot arī *IBC* un lielos iepakojumus, un cisternu, vizuālo apskati. Apskates rezultātus jāpieraksta, un pierakstus jāglabā ne mazāk kā vienu gadu. Bojātus iepakojumus, ietverot arī *IBC* un lielos iepakojumus, un cisternas piepildīt aizliegts;
- c) iepakojumi, ietverot arī *IBC* un lielos iepakojumus, un cisternas jāpiepilda tādā veidā, lai pildāmā krava neizlītu vai nepieliptu ārējai virsmai;
- d) blīvējiem un slēģelementiem jābūt izturīgiem pret etiķi un pārtikas šķirnes etiķskābi. Iepakotājam vai piepildītājam hermētiski jānoslēdz iepakojumus, ietverot arī *IBC* un lielos iepakojumus, un cisternas tā, lai parastos pārvadāšanas apstākļos nebūtu iespējama noplūde;
- e) drīkst izmantot kombinētos iepakojumus ar stikla vai plastmasas iekšējo iepakojumu (skatīt 4.1.4.1. punkta iepakšanas instrukciju P001), kuri atbilst 4.1.1.1., 4.1.1.2., 4.1.1.4., 4.1.1.5., 4.1.1.6., 4.1.1.7. un 4.1.1.8. punkta vispārīgām iepakšanas prasībām;

Citi *RID* noteikumi nav jāpiemēro.

- 648** *RID* noteikumi neattiecas uz izstrādājumiem, kas impregnēti ar šo pesticīdu, (piemēram, kartona šķīvjēm, papīra sloksnēm, vates bumbām un plastmasas loksniem) hermētiski noslēgtos iepakojumos.
- 649** (*Svītrots*)
- 650** Atkritumus, kas sastāv no iepakojuma atlikumiem, sacietējušiem un šķidriem krāsas pārpalikumiem, drīkst pārvadāt saskaņā ar II iepakojšanas grupas nosacījumiem. Papildus ANO nr. 1263 II iepakojšanas grupas noteikumiem, atkritumus drīkst iepakot un pārvadāt arī šādi:
- atkritumus drīkst iepakot atbilstoši 4.1.4.1. punkta iepakojšanas instrukcijai P002 vai 4.1.4.2. punkta iepakojšanas instrukcijai IBC06;
 - atkritumus drīkst iepakot 13H3, 13H4 un 13H5 tipa elastīgos *IBC*, kas ievietoti transporta tarā ar vienlaidus sienām;
 - iepakojumu un *IBC*, kas norādīti a) un b) apakšpunktā, pārbaudi drīkst veikt atbilstoši attiecīgās 6.1. vai 6.5. nodaļas prasībām attiecībā uz cietām vielām II iepakojšanas grupas veiktspējas līmenī.
Pārbaudes jāveic iepakojumiem un *IBC*, kas ir piepildīti ar atkritumu reprezentatīvu paraugu, sagatavotu kā pārvadāšanai;
 - ir atļauta pārvadāšana beztaras pārvadājumā pārsegtos vagonos, vagonos ar noņemamu jumtu, slēgtos konteineros vai pārsegtos lielos konteineros, kuriem visiem ir vienlaidus sienas. Vagonu vai konteineru kravās nodalījumam jābūt šķidrums necaurlaidīgiem vai padarītiem par necaurlaidīgiem, piemēram, ar atbilstoša un pietiekami izturīga iekšējā iekļājuma palīdzību.
 - ja atkritumus pārvadā saskaņā ar šā īpašā noteikuma nosacījumiem, kravas atbilstoši 5.4.1.1.3. punktam pārvadājuma dokumentā jādeklarē šādi:
“ UN 1263 KRĀSAS ATKRITUMI, 3, II” vai
„UN 1263 KRĀSAS ATKRITUMI, 3, PG II”
- 651** (*Rezervēts*)
- 652** (*Rezervēts*)
- 653** Citi *RID* nosacījumi neattiecas uz gadījumu, kad šī gāze tiek pārvadāta balonos, kuru pārbaudes spiediena un ietilpības reizinājums nepārsniedz 15 MPa*litri (150 bar*litri), ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:
- ir ievēroti balonu konstruēšanas un pārbaudīšanas noteikumi;
 - baloni ir ietverti ārējā iepakojumā, kas atbilst vismaz 4. daļas noteikumiem attiecībā uz kombinēto iepakojumu. Jāievēro 4.1.1.1., 4.1.1.2. un 4.1.1.5. līdz 4.1.1.7. punkta vispārīgie noteikumi attiecībā uz iepakojumu;
 - baloni netiek iepakoti kopā ar citām bīstamajām kravām;
 - visas pakas kopējā bruto masa nepārsniedz 30 kg un
 - katru paku skaidri un noturīgi marķē ar uzrakstu „UN 1013” oglekļa dioksīda gadījumā vai „UN 1066” saspiesta slāpekļa gadījumā. Šo marķējumu attēlo ar līniju norobežotā rombveida laukumā, kura izmēri ir vismaz 100 mm x 100 mm.
- 654** Atbilstoši šim ierakstam drīkst pārvadāt atsevišķi savāktas izmantotas šķiltavas, kas nosūtītas saskaņā ar 5.4.1.1.3. punktu, lai veiktu to apglabāšanu. Tās nav jāaizsargā pret nejaušu noplūdi, ja tiek veikti

pasākumi, lai nepieļautu bīstamu spiediena palielināšanos un bīstamas atmosfēras rašanos.

Izmantotas šķiltavas, izņemot tādās, no kurām ir noplūdes vai kuras ir nopietni deformētas, jāiepako saskaņā ar iepakšanas instrukciju P003. Turklāt jāpiemēro šādus noteikumus:

- jāizmanto tikai stingru iepakojumu, kura maksimālā ietilpība ir 60 litru;
- iepakojumus jāpiepilda ar ūdeni vai jebkādu citu atbilstošu aizsargmateriālu, lai novērstu aizdegšanos;
- parastos pārvadāšanas apstākļos visām šķiltavu aizšķīlšanas ierīcēm jābūt pilnībā pārklātām ar aizsargmateriālu;
- iepakojumu atbilstoši jāventilē, lai novērstu uzliesmojošas atmosfēras veidošanos un spiediena palielināšanos;
- pakas jāpārvadā tikai ventilējamās vai vaļējos vagonos vai konteineros.

Šķiltavas, no kurām ir noplūde vai kuras ir nopietni deformētas, jāpārvadā glābšanas iepakojumos, veicot atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka bīstami nepaaugstinās spiediens.

PIEZĪME. Uz izmantotām šķiltavām neattiecas 201. īpašais noteikums un 4.1.4.1. punkta iepakšanas instrukcijas P002 īpašie iepakšanas noteikumi PP84.

655 Balonus un to slēģelementus, kas konstruēti, izgatavoti, apstiprināti un marķēti saskaņā ar Direktīvu 97/23/EK³ un tiek izmantoti elpošanas aparātos, drīkst pārvadāt bez atbilstības 6.2.nodaļas prasībām ar nosacījumu, ka tie pakļauti 6.2.1.6.1.punktā noteiktajai inspicēšanai un pārbaudēm un ka nav pārsniegts 4.1.4.1.punkta iepakšanas instrukcijā P200 noteiktais intervāls starp pārbaudēm. Hidrauliskā spiediena pārbaudē izmantojamais spiediens ir tāds, kāds marķēts uz balona saskaņā ar Direktīvu 97/23/EK³.

656 Īpašā noteikuma 188 e) apakšpunkta pirmā teikuma prasība neattiecas uz ierīcēm, kuras ar nodomu ir aktīvas transportā (radio frekvences identifikācijas (RFID) raidītāji, pulksteņi, sensori, utt.) un kuras nespēj radīt bīstamu siltuma avotu.

Neskatoties uz īpašo noteikumu 188 b) apakšpunktu, baterijas, kas izgatavotas pirms 2009.gada 1.janvāra, pēc 2010.gada 31.decembra drīkst turpināt pārvadāt bez nominālās ietilpības vatstundās norādes uz ārējā apvalka.

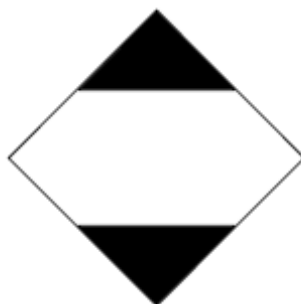
³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/23/EK (1997. gada 29. maijs) par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz spiedieniekārtām (PED) (Eiropas Kopienu Oficiālais Vēstnesis Nr. L 181, 1997.gada 9.jūlijs, lpp. 1-55).

3.4. NODAĻA

IEROBEŽOTOS DAUDZUMOS IEPAKOTAS BĪSTAMĀS KRAVAS

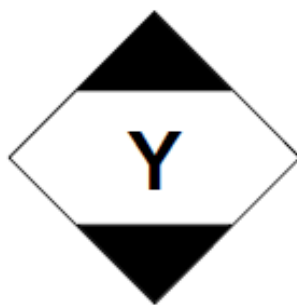
- 3.4.1. Šī nodaļa satur nosacījumus, kas piemērojami noteiktu klašu ierobežotos daudzumos iepakotu bīstamo vielu pārvadāšanai. Katrai vielai uz iekšējo iepakojumu vai izstrādājumu attiecināmais daudzuma ierobežojums noteikts 3.2. nodaļas A tabulas (7a) slejā. Turklāt katram ierakstam, kura pārvadāšana saskaņā ar šo nodaļu nav atļauta, šajā slejā norādīts daudzums "0".
- Uz iepakotiem bīstamo kravu ierobežotajiem daudzumiem, kas atbilst šīs nodaļas nosacījumiem, neattiecas nekādi citi *RID* nosacījumi, izņemot atbilstīgos nosacījumus, ko satur:
- a) 1.daļas 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.8., 1.9.nodaļa;
 - b) 2.daļa;
 - c) 3.daļas 3.1., 3.2., 3.3.nodaļa (izņemot īpašos noteikumus 61, 178, 181, 220, 274, 625, 633 un 650e));
 - d) 4.daļas 4.1.1.1., 4.1.1.2., 4.1.1.4. līdz 4.1.1.8.punkts;
 - e) 5.daļas 5.1.2.1a) i) un b), 5.1.2.2., 5.1.2.3., 5.2.1.9.punkts, 5.4.2.sadaļa;
 - f) 6.daļas 6.1.4.sadaļas konstrukcijas prasības un 6.2.5.1., 6.2.6.1. līdz 6.2.6.3.punkts;
 - g) 7.daļas 7.1.nodaļa un 7.2.1., 7.2.2., 7.5.1. (izņemot 7.5.1.4.), 7.5.7. un 7.5.8. sadaļa.
- 3.4.2. Bīstamās kravas iepako tikai iekšējos iepakojumos, kurus ievieto piemērotos ārējos iepakojumos. Drīkst izmantot starpiepakojumus. Tomēr iekšējo iepakojumu izmantošana nav nepieciešama tādu izstrādājumu pārvadāšanai, kā aerosoli vai „mazas gāzi saturošas tvertnes”. Pakas kopējā bruto masa nedrīkst pārsniegt 30 kg.
- 3.4.3. Sarūkošā vai izstiepjāmā materiālā iepakotas paplātes, kas atbilst 4.1.1.1., 4.1.1.2. un 4.1.1.4. līdz 4.1.1.8. punkta nosacījumiem, ir pieļaujamas kā saskaņā ar šo nodaļu pārvadājamu izstrādājumu vai bīstamas kravas saturošu iekšējo iepakojumu ārējie iepakojumi. Iekšējos iepakojumus, kuri var saplīst vai kuri ir viegli pārdurami (kā, piemēram, no stikla, porcelāna, keramikas vai noteiktām plastmasām izgatavotie), jāievieto piemērotos starpiepakojumos, kas atbilst 4.1.1.1., 4.1.1.2. un 4.1.1.4. līdz 4.1.1.8. punkta nosacījumiem un ir tā konstruēti, ka izpilda 6.1.4. sadaļas konstrukcijas prasības. Pakas kopējā bruto masa nedrīkst pārsniegt 20 kg.
- 3.4.4. Šķidrās 8.klases II iepakšanas grupas kravas stikla, porcelāna vai keramikas iekšējos iepakojumos jāievieto savietojamā stingrā starpiepakojumā.
- 3.4.5. *(Rezervēts)*
- 3.4.6. *(Rezervēts)*

- 3.4.7. Bīstamās kravas ierobežotos daudzumos saturošas pakas, izņemot gaisa transportam paredzētās, marķē ar šādu marķējumu:

Marķējumam jābūt viegli pamanāmam, salasāmam un tam jāspēj izturēt klimatisko apstākļu iedarbību bez efektivitātes būtiskas samazināšanās. Augšējā un apakšējā daļa un kontūrlīnija ir melna. Centrālais lauks ir balts, vai tam ir piemērots kontrastējošs fons. Minimālie izmēri ir 100 mm x 100 mm, un rombu veidojošās līnijas minimālais biezums ir 2 mm. Marķējuma izmērus drīkst samazināt līdz ne mazāk par 50 mm x 50 mm, ja tas ir nepieciešams pakas izmēru dēļ, taču marķējumam jāpaliek skaidri saredzamam.

- 3.4.8. Bīstamās kravas saturošas pakas, ko nodod pārvadāšanai ar gaisa transportu saskaņā ar ICAO Tehnisko instrukciju bīstamu kravu drošai pārvadāšanai pa gaisu 3.daļas 4.nodaļu, marķē ar šādu marķējumu.

Marķējumam jābūt viegli pamanāmam, salasāmam un tam jāspēj izturēt klimatisko apstākļu iedarbību bez efektivitātes būtiskas samazināšanās. Augšējā un apakšējā daļa un kontūrlīnija ir melna. Centrālais lauks ir balts, vai tam ir piemērots kontrastējošs fons. Minimālie izmēri ir 100 mm x 100 mm. Rombu veidojošās līnijas minimālais biezums ir 2 mm. Simbolu "Y" attēlo marķējuma centrā, un tam jābūt skaidri saredzamam. Marķējuma izmērus drīkst samazināt līdz ne mazāk par 50 mm x 50 mm, ja tas ir nepieciešams pakas izmēru dēļ, taču marķējumam jāpaliek skaidri saredzamam.

- 3.4.9. Bīstamās kravas saturošas pakas ar 3.4.8. sadaļā norādīto marķējumu uzskata par atbilstošām šīs nodaļas 3.4.1. līdz 3.4.4. sadaļas nosacījumiem, un tām nav vajadzīgs 3.4.7. sadaļā norādītais marķējums.

- 3.4.10. *(Rezervēts)*

- 3.4.11. Ierobežotos daudzumos iepakotas bīstamās kravas saturošas pakas ievietojot transporta tarā piemēro 5.1.2.sadaļas nosacījumus. Turklāt, ja nav redzami visi transporta tarā esošās bīstamās kravas marķējumi, transporta taru marķē ar šajā nodaļā paredzēto marķējumu. Šā pielikuma 5.1.2.1.a) ii) un 5.1.2.4.punkta nosacījumus piemēro tikai tad, ja transporta tarā ir citas bīstamās kravas, kas nav iepakotas ierobežotos daudzumos, un tikai attiecībā uz tām citām bīstamajām kravām.

- 3.4.12. Ierobežotos daudzumos iepakotu bīstamo kravu nosūtītājiem pirms pārvadājuma izsekojamā formā jāinformē pārvadātāju par šādu nosūtāmo kravu kopējo bruto masu.

Ierobežotos daudzumos iepakoto bīstamo kravu iekrāvējiem attiecībā uz marķējumu ir jāievēro prasības, kas izvirzītas 3.4.13.–3.4.15. punktā.

- 3.4.13. a) Pakas ar bīstamām kravām ierobežotos daudzumos pārvadājošus vagonus marķē saskaņā ar 3.4.15.sadaļu uz abiem vagona sāniem, izņemot gadījumus, kad jau ir uzstādītas transporta bīstamības zīmes saskaņā ar 5.3.1.sadaļu.
- b) Pakas ar bīstamām kravām ierobežotos daudzumos pārvadājošus lielos konteinerus marķē saskaņā ar 3.4.15.sadaļu no visām četrām pusēm, izņemot gadījumus, kad jau ir uzstādītas transporta bīstamības zīmes saskaņā ar 5.3.1.sadaļu.

Ja lielajam konteineram piestiprinātais marķējums nav redzams no pārvadājošā vagona ārpusē, tad tādu pašu marķējumu jāuzstāda abos vagona sānos.

- 3.4.14. Ja paku ar bīstamām kravām ierobežotos daudzumos kopējā bruto masa vienā vagonā vai lielajā konteinerā nepārsniedz 8 tonnas, 3.4.13. sadaļā norādīto marķējumu drīkst nepielietot.

- 3.4.15. Marķējums ir tāds, kāds noteikts 3.4.7. sadaļā, izņemot to, ka minimālie izmēri ir 250 mm x 250 mm.

3.5. NODAĻA

ATBRĪVOTOS DAUDZUMOS IEPAKOTAS BĪSTAMĀS KRAVAS

3.5.1. Atbrīvotie daudzumi

3.5.1.1. Šīs nodaļas noteikumiem atbilstoši noteiktu klašu bīstamo kravu, kas nav izstrādājumi, atbrīvotiem daudzumiem nepiemēro jebkādu citus *RID* noteikumus, izņemot

- a) 1.3. nodaļas prasības apmācībai,
- b) 2. daļas klasifikācijas procedūras un iepakšanas grupu kritērijus,
- c) 4.1.1.1., 4.1.1.2., 4.1.1.4. un 4.1.1.6. punktā minētās prasības attiecībā uz iepakšanu.

PIEZĪME. Radioaktīvu materiālu gadījumā piemēro 1.7.1.5. punkta prasības, kas attiecas uz radioaktīvu materiālu izņēmuma pakās.

3.5.1.2. Bīstamās kravas, ko saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem drīkst pārvadāt kā atbrīvotos daudzumus, ir norādītas 3.2. nodaļas A tabulas 7. b) slejā ar burtciparu koda palīdzību šādā veidā:

Kods	Maksimālais neto daudzums vienā iekšējā iepakojumā (gramos attiecībā uz cietām vielām un mililitros attiecībā uz šķidrumiem un gāzēm)	Maksimālais neto daudzums vienā ārējā iepakojumā (gramos attiecībā uz cietām vielām un mililitros attiecībā uz šķidrumiem un gāzēm vai gramu un mililitru summa attiecībā uz jauktiem iepakojumiem)
E0	Nav atļauts pārvadāt kā atbrīvoto daudzumu	
E1	30	1000
E2	30	500
E3	30	300
E4	1	500
E5	1	300

Attiecībā uz gāzēm iekšējiem iepakojumiem norādītais tilpums norāda iekšējā iepakojuma ūdens ietilpību un ārējiem iepakojumiem norādītais tilpums norāda visu vienā ārējā iepakojumā ietvertu iekšējo iepakojumu ūdens ietilpības summu.

3.5.1.3. Ja bīstamas kravas atbrīvotos daudzumos ar piešķirtiem dažādiem kodiem iepakojumā, kopējais daudzums vienā ārējā iepakojumā nedrīkst pārsniegt maksimālo daudzumu, kāds noteikts kodam, uz kuru attiecas stingrākās prasības.

3.5.2. Iepakojumi

Iepakojumiem, kurus izmanto bīstamu kravu pārvadāšanai atbrīvotos daudzumos, jāatbilst šādām prasībām:

- a) Jābūt iekšējam iepakojumam, un katram iekšējam iepakojumam jābūt izgatavotam no plastmasas (vismaz 0,2 mm biezumā, ja to izmanto šķidrumiem) vai no stikla, porcelāna, keramikas, fajansa vai metāla (skatīt arī 4.1.1.2.), un katra iekšējā iepakojuma slēģelementu droši jānostiprina ar stieples, lentes vai citu drošu līdzekļu palīdzību; jebkurai tvertnei, kam ir kakliņš ar izveidotu vītņi, jābūt hermētiskam skrūvējamam vāciņam. Slēģelementam jābūt izturīgam pret iepakojuma saturu;
- b) Katrs iekšējais iepakojums droši jāiepako starpiepakojumā, izmantojot amortizācijas materiālu, tā lai parastos pārvadāšanas apstākļos tas nevarētu

saplīst, tikt pārdurots un nevarētu izplūst tā saturs. Starpiepakojumam neatkarīgi no pakas novietojuma pilnībā jāietver iekšējā iepakojuma saturs, ja tas saplīst vai rodas noplūde. Šķidrums gadījumā starpiepakojumā jābūt absorbējošam materiālam pietiekošā daudzumā, lai absorbētu visu iekšējā iepakojuma saturu. Šādos gadījumos absorbējošais materiāls var būt amortizācijas materiāls. Bīstamās kravas nedrīkst bīstami reaģēt ar amortizācijas materiālu, absorbējošo materiālu un iepakojuma materiālu vai samazināt materiālu integritāti vai funkcionalitāti;

- c) Starpiepakojums droši jāiepako stingrā, cietā ārējā iepakojumā (no koka, kartona vai cita līdzvērtīgas stiprības materiāla);
- d) Ikvienas pakas tipam jāatbilst 3.5.3. sadaļas noteikumiem;
- e) Ikvienas pakas izmēriem jābūt tādiem, lai būtu pietiekami daudz vietas, kur piestiprināt visu vajadzīgo marķējumu;
- f) Drīkst izmantot arī transporta taru, kurā var ievietot arī pakas ar bīstamajām kravām vai kravas, uz kurām neattiecas *RID* prasības.

3.5.3. Paku pārbaudes

3.5.3.1. Nokomplektētai pakai, kura sagatavota pārvadāšanai un kuras iekšējie iepakojumi ir piepildīti vismaz par 95% no to ietilpības attiecībā uz cietām vielām vai vismaz par 98% no to ietilpības attiecībā uz šķidrums, pārbaudot ar atbilstoši dokumentētām pārbaudēm, bez kāda iekšējā iepakojuma saplīšanas vai noplūdes no tā rašanās, kā arī būtiski nesamazinot iekšējo iepakojumu efektivitāti, jāspēj izturēt:

- a) kritienus no 1,8 m augstuma uz stingras, cietas, plakanas, horizontālas virsmas:
 - i) ja paraugam ir kastes forma, tam jāļauj krist katrā no šādiem novietojumiem:
 - plakaniski uz apakšdaļas;
 - plakaniski uz augšējās daļas;
 - plakaniski uz garākās malas;
 - plakaniski uz īsākās malas;
 - uz stūra;
 - ii) ja paraugam ir mucas forma, tam jāļauj krist katrā no šādiem novietojumiem:
 - ieslīpi uz augšgala stīpas, smaguma centram atrodoties tieši virs trieciena punkta;
 - ieslīpi uz apakšgala stīpas;
 - plakaniski uz sāniem;

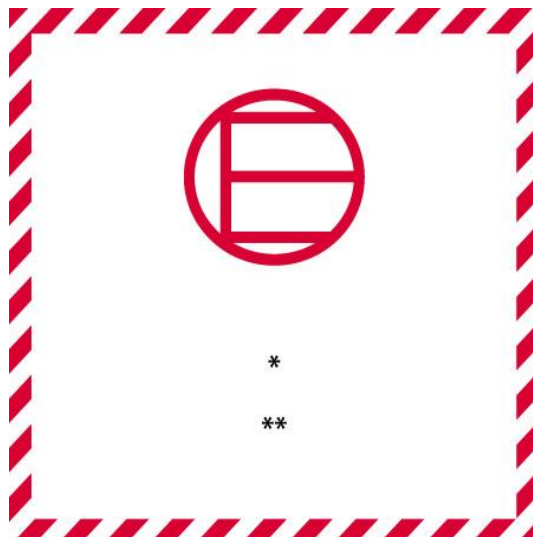
PIEZĪME. Katru no minētajiem kritieniem drīkst piemērot citai pakai, bet pakām jābūt identiskām.

- b) spēku, kas iedarbojas uz parauga augšējo virsmu 24 stundas un ir vienāds ar identisku paku kopējo svaru, ja šādas pakas ir sakrautas 3 m augstumā (ietverot pārbaudes paraugu).

3.5.3.2. Pārbaudes veikšanai iepakojumos pārvadājamās vielas drīkst aizstāt ar citām vielām, izņemot gadījumu, kad tas var ietekmēt pārbaudes rezultātus. Cietu vielu gadījumā jāizmanto citas vielas ar tādām pašām fiziskajām īpašībām (masa, daļiņu lielums u. tml.), kādas piemīt pārvadājamai vielai. Šķidrums gadījumā, ja krišanas pārbaudēs izmanto citas vielas, to relatīvajam blīvumam (īpatnējam svaram) un viskozitātei jābūt līdzīgai kā pārvadājamai vielai.

3.5.4. Paku marķējums

- 3.5.4.1. Uz saskaņā ar šo nodaļu sagatavotām pakām ar bīstamo kravu atbrīvotā daudzumā jāizvieto noturīgu un salasāmu 3.5.4.2. punktā norādīto marķējumu. Marķējumā jānorāda visu pakā esošo bīstamo kravu pirmās vai vienīgās bīstamības zīmes numuru, kas norādīts 3.2. nodaļas A tabulas 5. slejā. Ja nosūtītāja vai saņēmēja nosaukums nav norādīts uz pakas citā vietā, šo informāciju jāiekļauj marķējumā.
- 3.5.4.2. Marķējuma izmēri ir vismaz 100 mm × 100 mm.

Atbrīvotā daudzuma marķējums

Iesvītrojums un simbols vienā krāsā (melnā vai sarkanā) uz balta vai cita piemērota kontrastējoša fona

- * Šajā vietā norāda pirmās vai vienīgās bīstamības zīmes numuru, kas norādīts 3.2. nodaļas A tabulas 5. slejā.
- ** Šajā vietā norāda nosūtītāja vai saņēmēja nosaukumu, ja tas nav norādīts uz pakas citā vietā.

- 3.5.4.3. Ja šāds marķējums nav skaidri redzams uz transporta tarā ietvertajām pakām, uz transporta taras, kurā ir bīstamas kravas atbrīvotā daudzumā, jāizvieto 3.5.4.1. punktā norādīto marķējumu.

3.5.5. Maksimālais paku skaits jebkurā vagonā vai konteinerā

Maksimālais paku skaits jebkurā vagonā vai konteinerā nedrīkst pārsniegt 1000.

3.5.6. Dokumentācija

Ja bīstamajai kravai, kura ir atbrīvotā daudzumā, ir pavaddokuments vai pavaddokumenti (piemēram, pavadzīme, gaisa kravas pavadzīme vai *CMR/CIM* kravas pavadzīme), tad vismaz vienā no šiem dokumentiem jāiekļauj paziņojumu "Bīstama krava atbrīvotā daudzumā" (*Dangerous Goods in Excepted Quantities*) un jānorāda paku skaitu.

